

รายงานการประชุมวุฒิสภา ชุดที่ 2  
ครั้งที่ 8/2525 (สมัยสามัญ)  
วันศุกร์ที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช 2525  
ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา 09.05 นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม 197 คน  
(เนื่องจากพลอากาศเอก เหวิน หงสกุล ประธานวุฒิสภา ไม่อาจมาปฏิบัติหน้าที่ให้  
พลอากาศเอก กมล เศษขงคะ รองประธานวุฒิสภา คนที่ 1 จึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : บัณฑิตนันท์สมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้วนะ  
ครับ ผมขอเปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 14/2525  
(สมัยสามัญ) วันพุธที่ 7 กรกฎาคม 2525 ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติ  
เพื่อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการอธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

ผมจึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม  
รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ชุดที่ 2 ครั้งที่ 1/2525 (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่  
6 พฤษภาคม 2525 ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้วางไว้เพื่อให้ท่านสมาชิกตรวจดูตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม  
2525 แล้ว ท่านสมาชิกท่านใดจะขอแก้ไขเพิ่มเติมประการใดหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไขเพิ่มเติม)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านสมาชิกในที่ประชุมขอแก้ไขเพิ่มเติมแก่  
ประการใด ถือว่าที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา ชุดที่ 2 ครั้งที่ 1/2525 (สมัย  
สามัญ) ทั้งหมดแล้ว

ต่อไปเป็นเรื่องด่วนนะครับ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกโทษและลดโทษแก่ทหารกอง  
ประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว เรื่องนี้  
เป็นเรื่องของรัฐบาล คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ



LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ที่ สผ 0003/21363

สภาผู้แทนราษฎร

8 กรกฎาคม 2525

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกโทษและหัดทให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ  
พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ  
ช่วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 14/2525 (สมัยสามัญ) วันพุธที่ 7  
กรกฎาคม 2525 ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติยกโทษและหัดทให้แก่ทหาร  
กองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และให้เสนอ  
ต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตาม  
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 127

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ชอาด ปิยวรรณ

(นายชอาด ปิยวรรณ)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน  
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กองการประชุม  
โทร. 2813500  
2820879



## สารบัญ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการ ซึ่งขาดหรือหนีราชการ พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๒๕ และเนื่องจากคณะรัฐมนตรีเสนอขอให้พิจารณาโดยกรมการเต็มสภาและที่ประชุมอนุมัติ จึงให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรวจจบร่าง และพิจารณาในวาระที่ ๓ ลงมติเห็นชอบในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕ แล้วให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๕

วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๒๕

กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา

(พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา)

เลขาธิการรัฐสภา



**บันทึกหลักการและเหตุผล**  
**ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาด**  
**หรือหนีราชการ**  
**พ.ศ. ....**

---

**หลักการ**

ยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ

**เหตุผล**

โดยที่เป็นการสมควรยกโทษและทัณฑ์ในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการเพื่อให้มีโอกาสกลับตัวเป็นพลเมืองดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**ร่าง**  
**พระราชบัญญัติ**  
**บทโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ**  
**พ.ศ. ....**

.....  
 .....  
 .....

.....  
 โดยที่เป็นการสมควรยกโทษและทัณฑ์ในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ให้แก่  
 ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ

.....  
 มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกอง  
 ประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ พ.ศ. ...."

.....  
 มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
 เป็นต้นไป

.....  
 มาตรา 3 ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการไม่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้  
 บังคับ และได้กลับมาสู้รบสงครามไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก่อนหรือภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราช  
 บัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....  
 (1) ถ้ายังมีใ้ถูกฟ้องต่อศาลหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ระงับคดี  
 (2) ถ้ายังมีใ้มีการพิจารณาหรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาลงทัณฑ์ ให้ระงับการ  
 พิจารณาลงทัณฑ์

.....  
 (3) ถ้ากำลังใ้รับโทษหรือทัณฑ์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยกโทษหรือทัณฑ์  
 ยังมีใ้รับนั้น

.....  
 มาตรา 4 ผู้ซึ่งต้องคำพิพากษาของศาลให้ลงโทษในความผิดฐานหนีราชการและอยู่ใน  
 ข่ายใ้ได้รับการยกโทษตามมาตรา 3 หากมีความผิดฐานอื่นรวมอยู่ด้วย ให้ระงับโทษฐานหนี  
 ราชการตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ



LIRT

โทษในความผิดฐานอื่นที่รวมอยู่ด้วยตามความในวรรคหนึ่งให้นับอยู่ในลำดับก่อนและโทษในความผิดฐานหนึ่งรายการให้นับอยู่ในลำดับหลัง

มาตรา 5 ผู้ซึ่งถูกลงโทษฐานขาดหรือหนีราชการและอยู่ในข่ายได้รับการยกทัณฑ์ตาม มาตรา 3 หากมีโทษฐานอื่นรวมอยู่ด้วย ให้ระงับโทษฐานขาดหรือหนีราชการตั้งแต่วันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ

โทษฐานอื่นที่รวมอยู่ด้วยตามความในวรรคหนึ่งให้นับอยู่ในลำดับก่อน และโทษฐานขาด หรือหนีราชการให้นับอยู่ในลำดับหลัง

มาตรา 6 ให้ถือว่าผู้ต้องโทษหรือทัณฑ์ในความผิดฐานขาดหรือหนีราชการซึ่งให้พ้นโทษ หรือทัณฑ์ไปก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือโดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ มิให้เคยถูกลงโทษหรือ ทัณฑ์ในความผิดนั้น

มาตรา 7 การระงับคดี การระงับการพิจารณาทัณฑ์ หรือการได้รับยกเว้นโทษหรือทัณฑ์ ตามมาตรา 3 ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่บุคคลผู้ได้รับผลจากการนั้นในชั้นที่จะเรียกร้องสิทธิหรือ ประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น

มาตรา 8 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....  
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

พิบูล ห่มหิวิญ



ทางรัฐบาลจะมีอะไรเสนอเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : เรียน ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกโทษทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งขาดหรือหนีราชการ กฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร เรียบร้อยแล้ว เอกสารต่าง ๆ เหตุผลและหลักการที่จะชี้แจงได้แจกเป็นเอกสารไปให้เสร็จแล้ว จึงขอเรียนมาเพื่อท่านได้พิจารณา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกมีอะไรใหม่ครับ เชิญครับ

นายธรรมบุญ ลัทธลี : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ ลัทธลี กระผมเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีประโยชน์อยู่แก่ทางราชการทหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางที่จะกระทำในโอกาสที่สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา แล้วก็สนับสนุนส่งเสริมพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน อย่างไรก็ตามมีกฎหมายบางประการที่กระผมต้องการจะให้ความกระจ่างก่อนที่จะพิจารณาถึงว่าควรจะได้รับหลักการ แล้วพิจารณารายละเอียดตามวาระต่อไปอย่างไร กระผมได้กราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังรัฐบาลเพื่อขอรายละเอียดในปัญหา 2-3 ประการดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 โดยหลักการนี้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องการจะยกโทษและทัณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการเท่านั้น ตามที่เขียนไว้ในหลักการนี้ใช้ใหม่ ประการที่ 1 นะครับ

ประการที่ 2 การที่เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อเฉลิมฉลองในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปีนี้โดยแท้จริงใช้ใหม่ เพราะว่ามีปรากฏใช้ผิดทีเดียวเท่านั้นเองในร่างพระราชบัญญัติ แต่ไม่มีในหลักการและเหตุผลดังเช่นที่เป็นอยู่ในร่างพระราชบัญญัติสำนักงานหรือร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องในโอกาสอันเป็นมงคลเช่นนี้ครับ กระผมต้องการ 2 ประการนี้

แล้วประการที่ 3 เรื่องของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เน้นหลักการใหญ่ก็เพื่อจะยกโทษและทัณฑ์หรือว่าต้องการจะล้างมลทินด้วย ซึ่งกระผมอยากจะทราบเพิ่มเติม เพราะในมาตรา 6 นั้นอ่านดูแล้วมันตีความหมายเป็นอย่างอื่นไม่ได้ นอกจากว่าถือว่าเป็นพระราชบัญญัติล้างมลทิน เพราะฉะนั้นในประการนี้นั้นมันจะถูกฟ้องใหม่ที่รัฐบาลออกพระราชบัญญัติมาโดยหลักการมี 2 ประการใหญ่ซึ่งในทางนิติศาสตร์นั้นโดยปกติเราจะต้องแยกออกจากกัน การยกโทษและทัณฑ์นั้นฉบับหนึ่ง และล้างมลทินนั้นอีกฉบับหนึ่ง นี้ละครับ 3 ประการใหญ่ ๆ ที่กระผมอยากจะทราบเรียนขอความกระจ่างก่อนที่จะขอพิจารณาในเรื่องอื่นต่อไปครับ ขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานตรัตน์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : เรียน ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผมขอเรียนตอบข้อซักถามทั้ง 3 ประเด็นดังนี้ด้วยครับ



LIRT

ประการแรกคือร่าง พ.ร.บ. ฉบับนั้นใช้เฉพาะทหารกองประจำการ หรือเรียกภาษาธรรมดาว่า "ทหารเกณฑ์" ซึ่งเรียกมาบริหารราชการทหารตาม พ.ร.บ. เกณฑ์ทหาร 2 ปีเท่านั้น ไม่ได้หมายรวมถึงทหารหรือนายสิบหรือนายทหารชั้นสูง ๆ ขึ้นไปซึ่งนั้นเรียกว่า "ทหารประจำการ" ข้อความจะมีแตกต่างคำว่า "ทหารกองประจำการ" คือทหารเหล่านี้เท่านั้น

ในประเด็นที่ 2 การยกโทษทัณฑ์นั้น ยกโทษให้เนื่องในโอกาสที่การสมโภชชา 200 ปี ซึ่งในเหตุผลของในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ชี้แจงไว้แล้ว ก็ขึ้นเพื่อให้เหตุผลว่าทหารที่หนีไปนั้น เมื่อกลับมาสู่ราชการด้วยจิตใจ ๆ ก็ตาม ทหารเหล่านี้ก็จะกลับตนเป็นพลเมืองดีไปไม่มีคดีอาชญาคดีตัว มิฉะนั้นแล้วคนนี้จะต้องหลบหนี บางครั้งอาจจะเลยเถิดถึงไปเข้ากับ ผกค. ก็ให้ เพราะฉะนั้นพวกนี้ถือไม่มีความผิดได้รับการยกโทษแล้ว ก็กลับตนเป็นพลเมืองเหมือนกับประชาชนทั่วไปได้

ประการที่ 3 การยกโทษให้ทหารกองประจำการนั้นจะไม่เหมือนกับพระราชบัญญัติล้างมลทิน เพราะว่าเราจะให้แก้พวกทหารซึ่งให้หนีไปแล้ว แล้วกลับมาบริหารราชการภายใน 90 วันหลังจากกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับจึงยกโทษให้ ต้องกลับมาที่ตั้งภายใน 90 วันหลังจากกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้ว จึงจะยกโทษให้ ส่วนเหตุผลรายละเอียดถึงการปฏิบัติตนอยู่ในมาตรา 3 ที่ว่าด้วยการยกโทษอย่างไร ในมาตรา 3 ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ชี้แจงไปละเอียดแล้วครับ

นายธรรมบุญ สักพลี : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอขอบคุณศาลที่ให้ความชี้แจง แต่สำหรับคำถามประการที่ 3 นั้น กระผมยังไม่ได้รับการชี้แจงโดยแจ้งกระจำจรับ เพราะว่าในมาตรา 6 ของความกฎหมายฉบับนี้ คือกระผมขอประทานโทษท่านประธานที่ไปลงไปในมาตราก่อนนะครับ ทั้งนี้เพื่อชี้ให้เห็นว่าหลักการของกฎหมายฉบับนี้มีอย่างไร แล้วเราควรจะได้รับหลักการอย่างไรนะครับ คือมาตรา 6 นั้นนะครับ ขอประทานอนุญาตท่านนะครับ "ให้ถือว่าผู้ต้องโทษหรือทัณฑ์ในความผิดฐานซาดหรือหนีราชการ ซึ่งให้พ้นโทษหรือทัณฑ์ไปก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือโดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้มีให้เคยถูกลงโทษหรือทัณฑ์ในความผิดนั้น" เห็นไหมครับอันนี้ไม่ให้พูดถึงทหารกองประจำการอะไรเลย แต่พูดถึงทุกคนหมดนะครับ แม้ทหารประจำการนะครับ คือผู้ต้องโทษหรือทัณฑ์ในความผิดฐานซาดหรือหนีราชการ ซึ่งให้พ้นโทษหรือทัณฑ์ไปก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือโดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ ไม่มีอ้างไปถึงมาตรา 3 เลย แล้วตอนท้ายก็บอก มิให้เคยถูกลงโทษหรือทัณฑ์ในความผิดนั้น อันนี้สงสัยางมตเห็นเลยนะครับ แล้วทุกคนด้วยนะครับ ไม่ใช่เฉพาะทหารกองประจำการที่หนีซาดหรือไม่มารายงานอะไรอย่างที่ท่านว่า ซึ่งอันนั้นมันอยู่ในมาตรา 4 มาตรา 5 ครับ เพราะเขาไม่มีไปถึงมาตรา 3 ผู้ซึ่งตามมาตรา 3 ก็คือที่หนีไปชี้แจง แต่อันนั้นเป็นเรื่องล้างมลทิน ที่กระผมสงสัยว่ามันเป็นอันไม่ให้ครับให้ถือว่าผู้ต้องโทษหรือทัณฑ์ในความผิดฐานซาดหรือหนีราชการ ซึ่งให้พ้นโทษหรือทัณฑ์ไปก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือโดยผลแห่งพระราชบัญญัตินี้ มิให้เคยถูกลงโทษหรือทัณฑ์ในความ



LIART

ผลิตภัณฑ์นั้นครับ ไม่ได้โยนไปถึงทหารกองประจำการตามมาตรา ๖ แต่เปิดกว้างเลย แล้วก็ให้ถือว่ามีโทษตามกฎหมายหรือผิดพีทในความผิดนั้นก็คือสร้างมลทินนั่นเอง เพราะฉะนั้นกระผมก็อยากกราบเรียนอันนี้ครับเป็นข้อสังเกตในเรื่องที่จะรับหลักการ เพราะหลักการเน้นโทษหรือผิดพีทเท่านั้น ไม่ได้บอกทั่วไปโทษหรือผิดพีทนั้นหมดไปแล้วไม่ได้ถือว่าไม่เคยมิโทษหรือผิดพีท มันไม่ตรงกับหลักการ นักกระผมต้องการความกระจ่างสักนิดหนึ่ง เพราะว่าไม่อย่างนั้นเราอาจจะดำเนินการในชั้นต่อไปก็ได้ ถ้าเราจะส่งวงหลักการไว้อย่างนั้น เราก็ตัดตรงนี้ออกไปหรือแก้ไขตรงนั้นไว้ให้มีคุณสมบัติทหารกองประจำการที่ดำเนินการมันก็จะอาจจะสอดคล้อง แต่ดำเนินการจะคลุมไปถึงคนอื่นที่ไม่ใช่ทหารกองประจำการด้วย ก็ควรจะแก้หลักการเสีย ซึ่งในขั้นที่เราทำไม่ได้ต้องเป็นรัฐบาลห้ามมา และกระผมก็อยากกราบเรียนถามอีกครั้งหนึ่งความนั้นครับ แล้วอีกประการหนึ่งที่กระผมก็อยากจะกราบเรียนถามเพิ่มเติมคือร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้น เท้าที่กระผมทราบนะครับ ในชั้นสภาผู้แทนราษฎรนะได้เข้าไปแล้วให้เวลาแก่สภาผู้แทนราษฎรให้พิจารณาก่อนนะ 10 กว่าวันนะครับ แล้วเมื่อพิจารณาแล้วผู้แทนราษฎรทั้งหลายท่านได้อ่านแล้ว 10 กว่าวันถึงให้พิจารณาในวาระที่ 1 แล้วต่อมาถึงแม้จะตกลงกันมาให้พิจารณาเต็มสภาแต่โดยเหตุผลขัดข้องทางเทคนิคบางประการก็เลยเปลี่ยนเป็นว่าให้ตั้งกรรมาธิการไปศึกษามาให้เวลากรรมาธิการไปศึกษาอีกครั้ง มีข้อการพิจารณาของกรรมาธิการชุดหนึ่งถึง 25 ท่าน ไปพิจารณา 7 วันนะครับแล้วก็มารายงานสภา แล้วสภาให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แต่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่สภาเมื่อเช้าวันนี้นะครับ อ่านยังไม่ทันจะหมดกันเลยนะครับ จะต้องพิจารณาพิพากษากันแล้วอันนี้กระผมก็ใคร่กราบเรียนฝากท่านประธานผ่านท่านมรธาไปยังรัฐบาลด้วยครับว่า กรุณาให้โอกาสและให้เกียรติแก่ผู้สภาด้วยครับ ที่จะให้ทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญโดยสมบูรณ์ถูกต้องครับ แล้วโดยละเอียดรอบคอบนะครับ มิฉะนั้นก็จะถูกมองไปในแง่เป็นเครื่องอุปการณืให้ฟ้าของญี่ปุ่นซึ่งเปิดเป็นตีฉบับไปให้ ซึ่งอันนี้กระผมเชื่อว่ามันสทวิสัยเหมือนกันครับในบางกรณี เพราะฉะนั้นกรุณาให้เกียรติด้วยว่า เรื่องสำคัญอย่างนี้เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติในครับ ควรจะให้เวลาให้พิจารณาอย่างน้อยก็สักวาระหนึ่ง สักประชุมครั้งหนึ่ง เลื่อนไปก่อนอะไรอย่างนี้ แต่เมื่อต้องการพิจารณาในวันนี้วันนี้นั้นวัน กระผมก็ไม่ขัดข้อง แต่มีปัญหากางประการซึ่งอาจจะให้รัฐบาลได้กรุณาช่วยเท่าที่จะได้เราได้พยายามในเวลาอันจำกัดนี้ครับ เกิดประโยชน์ที่สุด ขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลเอก อาทิตย์ กำสั่งเอก : ท่านประธานสภาที่เคารพ เรื่องนี้ผมขอแสดงความรู้สึกส่วนตัวว่า ความจริงแล้วพระราชบัญญัติสร้างมลทินที่เราเคยออกกันมานั้น เราได้สร้างมลทินให้แก่ผู้ที่ได้รับโทษไปแล้ว แล้วก็ยังมีมลทินหลงเหลืออยู่ว่าเป็นผู้เคยต้องโทษ เราได้สร้างมลทินกัน แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้แปลกว่าหมกหมบก็ถือ ผู้ที่เราจะสร้างมลทินนั้นยังไม่เคยมาต้องโทษ ไม่เคยได้รับโทษเลย แล้วถ้าเราคิดเปรียบเทียบกับทหารที่หนีราชการกับทหารที่เสียสละเข้ามารับราชการในกองประจำการแล้ว มันจะเห็นให้ชัดเจนมาก ทหารที่เสียสละเข้ามาอยู่ในกองประจำ



LIART

การต้องออกรับ ต้องออกกว่าครึ่ง ต้องออกครบประมาณผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ต้องถึงแก่กรรม ต้องถึงแก่พิการทุพพลภาพไปตั้งหลายท่านด้วยกัน เขาเหล่านี้เป็นผู้เสียชีวิต แต่อีกหลายท่านที่หลบหนีราชการมาไม่ยอมเข้ามาอยู่กองประจำการ และให้ระยะเวลาอันสมควรให้ดูก็พยายามที่เราจะมาล้างมลทินกัน แล้วพระราชบัญญัติซึ่งเรากำลังจะออกล้างมลทินไปล้างมลทินพระราชบัญญัติวินัยทหารว่าด้วยการขาดหรือหนีราชการ เพราะฉะนั้นอันนี้ผมจึงเห็นว่าคู่กันนั้น ๆ กับขอบกลแล้วก็จะเป็นอย่างหนึ่งที่ทำให้ทหารจะหนีราชการมากยิ่งขึ้น ขณะนี้การเกณฑ์ทหารทุกปีมีคนหลบหนีราชการกันจำนวนมาก แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้ทหารที่อยู่ในกองประจำการเองก็หลบหนีราชการ และถ้าหากว่าเรามีพระราชบัญญัติล้างมลทิน ซึ่งเอาละครบ 200 ปี เราจะล้างมลทินกันสักทีหนึ่งก็จะเป็นอย่างนี้ให้เขาหนีราชการ แล้วเขาก็อาจจะคิดว่าต่อไปก็คงจะมีล้างมลทินอีก เพราะก็มีโอกาสจะล้างมลทินได้อีกหลาย ๆ โอกาส แล้วแต่ใครที่จะเสนอเหตุผลกันขึ้นมา ก็ล้างมลทินให้ทั้งนั้น ในยามที่ประเทศชาติกำลังมีวิกฤติการณ์ต้องเผชิญกับทั้งนอกและในประเทศ การส่งเสริมให้คนเข้ามารับราชการทหารเป็นการควรที่จะกระทำ เพราะฉะนั้นการที่เราจะกระทำสิ่งหนึ่งถึงได้ให้เห็นว่าการเข้ารับราชการทหารแล้วมีการให้อภัยกันนั้น ผมก็คิดว่าจะให้ใครตรวจกันให้อภัยกันจะครบ แล้วนอกจากนั้นข้อความในกฎหมายบางตอนก็ยังคงคลุมเครือ เช่นวันที่เราจะให้อภัยหรือล้างมลทินกันนั้น ใช้คำว่า "ตั้งแต่พระราชบัญญัติใช้บังคับ" ก็ไม่ทราบว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้จะใช้บังคับตั้งแต่เมื่อไร ถ้าใช้บังคับตั้งแต่พระราชบัญญัติได้ผ่านสภาตั้งแต่บังคับทหารจะเริ่มหนีจากกรม กอง แล้วก็เราจะทำอย่างไร นอกจากนั้นในมาตราที่ 6 ถ้าผมจำไม่ผิดก็ได้กำหนดว่าผู้ที่รับโทษทัณฑ์การขาดหรือหนีราชการตั้งแต่ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นทหารกองประจำการ โทษทัณฑ์อันนี้ทหารประจำการก็จะต้องครอบคลุมไปถึง เพราะไม่ได้บังคับให้ชัดจะครบ อันนี้อาจจะเป็นข้อความทางกฎหมาย และอีกประการหนึ่งที่ผมใคร่ขอฝากข้อสังเกตก็คือว่า เมื่อมีพระราชบัญญัติล้างมลทินวินัยอันนี้ออกไปแล้ว ทหารที่หนีราชการก็จะต้องกลับเข้ามากรม กองและต้องอยู่รับราชการให้ครบ 2 ปี เราจะไม่เอาเงินที่โหมมาจ่ายเบียดเบียน เงินเดือน ทหารเป็นจำนวนหนึ่งจำนวนแสนที่เข้ามาเกินจากอัตราที่เราได้มีอยู่ เราได้ตั้งงบประมาณไว้เผื่อสำหรับทหารที่จะกลับเข้ามาแล้วรับราชการต่อให้ครบตามพระราชบัญญัติแล้วหรือไม่ ก็ไม่บังคับไว้ ถ้าไม่มี จะทำอย่างไร เรียกกลับเข้ามารับราชการแล้วก็ปล่อยออกไปให้หนีโทษ คือให้ลาพักเพื่อจะได้ไม่ต้องเสียเงิน ก็กลับจะให้สิทธิพิเศษที่ว่าทหารที่เสียสละแล้วเข้ามาอยู่ในกรมกองแล้วต้องไปรบต้องไปทำงาน เพื่อประเทศชาติเราควรว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอย่างนี้แล้ว เป็นความเป็นธรรมหรือไม่ อันนี้ผมอยากขอฝากสภาให้พิจารณาพิจารณาด้วยกันด้วยนะครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายธรรมชาย ลีศพลี : ขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ กระผมขอชื่นชมในความเห็นของท่านผู้ช่วยท่านผู้บัญชาการทหารบกครับที่ได้อภิปรายไปเมื่อใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา



LIART

3 นั้นะครับ ก็เป็นเรื่องหลักการเหมือนกันที่กระผมใครให้รัฐบาลนี้ได้ออกไปให้ชัดเจนด้วยนะครับ ว่าโดยปกติเมื่อก่อนที่ท่านบอกว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกไปโอกาสที่สมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ว่าร่างพระราชบัญญัติทุกฉบับที่ผ่านสภาออกไปเป็นพระราชบัญญัติแล้วก็ดี หรือที่กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาอย่างร่างพระราชบัญญัติล้างมลทิน ความจริงควรจะเข้ามาก่อนนะครับ เพราะเป็นเรื่องหรือการพิจารณาเสร็จแล้ว แต่เมื่อนำร่างนี้เข้ามาก่อน กระผมก็ยังไม่วิตใจอะไร แต่ว่าในร่างพระราชบัญญัตินั้นนั้นเองก็ได้เน้นไว้ชั้ครั้นว่า เฉพาะบุคคลที่อยู่ในข่ายคือกลุ่มที่ก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน 2525 คือนั้นละครับ ในวันที่ 5 คือเป็นวันจักรี วันของบรมราชาวงศ์จักรีนะครับ แต่ในอันนั้นถ้าสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์จริง ทำไมจึงไปให้โอกาสแก่ทหารกองประจำการซึ่งชาติหรือพระราชกรณียกิจของท่านที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อย่างท่านผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบกได้อภิปรายไป เปิดโอกาสให้เขาเวลานั้นละครับมีโอกาสที่ให้อีกครับจนกว่ากฎหมายจะออก แล้วก็ไม่ต้องผิดเลยหนึ่งกองทัพเลยก็ได้ครับ เพราะกฎหมายจะออกอยู่แล้ว กฎหมายแนบนี้กระผมไม่เคยพบครับ กรรณเวียนตรง ๆ ที่จะออกล่วงหน้าให้คนไปกระทำความคิดได้ แล้วก็บอกจะล้างมลทินให้ด้วย หินเกิดวันวายุกันหมด วางอาวุธกันหมดเลย ไม่น่าเกณฑ์หมดเลยครั้นกระผมว่านั่นผิดครับ เพราะฉะนั้นหลักการอันนี้ท่านต้องการอย่างไรแน่ครับท่านต้องการให้แน่นอนนะครับ มิฉะนั้นจะกระทบกระเทือนถึงการพิจารณาหลักการของเราครับ ถ้าท่านยืนยันว่าต้องการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์จริง ๆ เราจะแก้ไขใหม่ครับตรงนี้ "ไปก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน 2525" แทนที่จะ "ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ" ซึ่งไม่รู้จะใช้บังคับเมื่อไรครับ อาจจะต้องซ้ำ ต้องอะไร เพราะโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้แทนาก็ได้แก้ไขมาด้วย ในชั้นกรรมาธิการแล้วพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขร่างรัฐบาลมาด้วย แล้ววิชาเองก็อาจจะมีการต้องแก้ไขไปหลายแห่งนะครับ นอกจากตรงนี้แล้วในเรื่องมาตรา 6 ที่กระผมกราบเรียนแล้ว นั้นก็เป็นร่างพระราชบัญญัติล้างมลทินที่ออกมาอย่างนั้นแล้วก็กลุ่มไปถึงทุกคนด้วย ไม่ใช่เฉพาะทหารกองประจำการ จะมีผลไปถึงทหารประจำการด้วยซึ่งมันผิดหลักการ เพราะฉะนั้น 2 มาตราใหญ่ ๆ ครับท่านต้องการตัดสินใจว่าจะให้สภาพิจารณาอย่างไร ท่านจะยืนยันอย่างไร ถ้ายืนยันตามร่างเดิมนี้ กระผมกราบเรียนด้วยความเสียใจนะครับด้วยความเคารพว่าน่าจะรับหลักการไม่ได้ แต่ถ้าจะให้รับหลักการได้ ก็ควรจะยืนยันว่าให้แก้ไขใน 2 หลักการนั้นนะครับ อันนี้กระผมก็คิดว่าน่าจะให้ แล้วอีกประการหนึ่งที่เราเรียนฝากท่านประธานไปยังรัฐบาล ทั้งที่กระผมกราบเรียนแล้วว่าในสภาผู้แทนราษฎรมีสมาชิก 301 ตัวแทนประชาชน เขาก็ยังขอเวลาอ่านก่อนตั้ง 10 กว่าวัน แล้วตั้งกรรมาธิการไปศึกษา ในวุฒิสภาเรามี 225 คน เราจะไปตีความว่ามันสมองเรา เขามากกว่าสภาผู้แทนราษฎรสามารถพิจารณาได้ในวันเดียว ทั้งที่เพิ่งส่งมาให้อ่าน เมื่อก่อนเอง กระผมว่ามันคงจะอะไรอยู่ เป็นผู้แทนปวงชนเท่ากับก็ควรจะใช้เวลาแก่วุฒิสภาให้พิจารณาด้วยละครับ ถ้าจะแก้ 2 ประการนั้นให้ แล้วให้สภานับหลักการ กระผมก็ขอความกรุณาว่าให้ตั้งกรรมาธิการไปศึกษามาด้วย ไปแปรญัตติมาด้วย



LIART

เดอะครับ ถ้าขึ้นมาให้แปรรูปคดีในสภาเวลานหรือให้พิจารณาในคราวนี้เลย รมว.รักไปเลย  
กระผมว่ามันจะไปไม่รอดครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลเอก เจริญ พงษ์พานิช : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้องสำหรับ  
พระราชบัญญัติสร้างมสทให้ทหารที่ขาดหรือหนีราชการฉบับนี้ กระผมมีความเห็นด้วยกับเพื่อนวุฒิสมาชิก 2 ท่านที่ให้อภิปรายไปแล้ว แต่กระผมมีประเด็นที่นอกเหนือหรือมีเหตุผลแตกต่างไปจาก  
ท่านทั้งสองที่ให้อภิปรายไปแล้ว

ประการแรกก็คือในระยะ 10 กว่าปีที่ผ่านมานี้เราจะทราบว่าประเทศของเราได้  
ประกาศใช้กฎอัยการศึกในหลายสิบจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีผู้ก่อการร้าย หรือใน  
จังหวัดชายแดน ฉะนั้นทหารที่ขาดหรือหนีราชการที่จะได้รับอภัยโทษและทัณฑ์ในโอกาสหนึ่งเป็น  
ทหารที่หนีราชการในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก นอกจากนั้นแล้วเราจะทราบว่าโดย  
เฉพาะอย่างยิ่งทหารบกนั้นแม้จำนวนหลายสิบกองพันก็ออกไปปฏิบัติกรอยู่ในยุทธภูมิ จะเป็นใน  
ชายแดนกบฏ หรือในพื้นที่ที่ต้องปราบปรามผู้ก่อการร้ายกบฏ และเพื่อนทหารหลายคนซึ่งหนีราชการ  
ทหารในเมื่อกองพันนั้นไปออกปฏิบัติราชการสนาม อย่างนี้ถ้าสมัยก่อนเขาเรียกว่า "หนีต่อหน้า  
ราชศัตรู" โทษที่จะลงนั้นมีประการเดียวละครับ คือประหารชีวิต เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความ  
เห็นด้วยกับเพื่อนวุฒิสมาชิกที่ให้อภิปรายไปแล้วว่า มันเป็นการเอาเปรียบเกินไปกับทหารซึ่งเขา  
ต้องเสี่ยงชีวิตอยู่กับหน่วย ต้องปราบปรามผู้ก่อการร้าย ต้องรักษาชายแดน แต่ทหารที่ขาดหรือ  
หนีราชการในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งส่วนใหญ่ทหารปฏิบัติกรรบอยู่ในสนามและอยู่ในพื้นที่  
ที่ประกาศใช้กฎอัยการศึกกลับได้รับอภัยโทษทั้งโทษและทัณฑ์ อีกอย่างหนึ่งที่เป็นเหตุผลประการ  
หนึ่งก็คือกระผมอยากจะทราบ เรื่งก็คือว่า ในพระราชบัญญัติอภัยโทษฉบับนี้เปิดโอกาสให้ผู้เข้ามา  
รายงานตัวภายใน 90 วันไม่ต้องรับทั้งโทษและทัณฑ์ อันนี้กระผมไม่เห็นด้วย เพราะที่เราให้  
อภัยโทษให้กับนักโทษทั่ว ๆ ไปที่ได้กระทำมาแล้วในโอกาสเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200  
ปี เราลดโทษให้กับผู้ที่ทำความผิดและศาลได้ตัดสินเข้าไปอยู่ในเรือนจำแล้ว แล้วเราลดโทษ  
ให้เขา นี้ไม่ใช่มาอภัยตัว ไม่ใช่มารายงานตัวนะครับ อยู่ ๆ เราก็ประกาศว่าถ้าใครมาอภัยตัว  
ภายใน 90 วัน อันจะยกโทษให้ทั้งโทษและทัณฑ์ไม่เอาเลย อย่างนี้ถ้าหากว่าพลเรือนเขาจะ  
เอาบ้างละครับให้ใหม่ สำหรับพลเรือนที่ทำความผิดลหุโทษ วิ่งราวจะครับ อะไรวะกันแล้วมา  
มาอภัยตัวภายใน 90 วันแล้วก็ยกโทษให้ เหมือนกับทหารที่ขาดหรือหนีราชการในระหว่างประกาศ  
ใช้กฎอัยการศึกต่อหน้าราชศัตรูมารายงานตัวภายใน 90 วัน เราก็ยกโทษให้ ทั้งโทษและทัณฑ์  
ทางวินัยก็ไม่เอาเลย อย่างนี้ไม่เป็นการเอาเปรียบเขามากเกินไปหรือครับ เพราะฉะนั้นด้วย  
เหตุผล 2 ประการนี้ กระผมจึงคิดว่า ร่างพระราชบัญญัติที่จะยกโทษและทัณฑ์ให้ทหารที่ขาดหรือ  
หนีราชการนี้ ใ้รับจะขอความกรุณาให้พิจารณาด้วยความรอบคอบก่อนที่จะผ่านไป ขอขอบคุณ



LIART

พลอากาศเอก พะเนียง กานตริรัมย์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : เริ่มต้นที่ผ่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมจะขอเรียนตอบประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านให้อภิปรายมาพยายามที่จะตอบให้ครบทุกข้อเลยครับ ประการแรกคือในเรื่องของการออกกฎหมายฉบับนั้นไม่ใช่เพิ่งกระทำอันนี้เป็นครั้งแรก มีกฎหมายในทำนองนี้ได้ออกมาทั้งหมด 5 ฉบับ ปี 2475 1 ฉบับ ปี 2476 1 ฉบับ ปี 2483 ปี 2489 และครั้งสุดท้ายคือปี 2515 มีการยกโทษและตัดสิทธิ์ทหารกองประจำการในลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก แต่มีสาระแตกต่างกันบ้างเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการกระทำครั้งนี้เป็นการกระทำครั้งที่ 6 โดยที่อาศัยเหตุผลว่าเป็นการทดลอง 200 ปีถวายเป็นพระราชกุศลของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์จักรี ทั้งนี้ดูว่าทำไม่ถึงจะมายกโทษให้ทหาร กระผมขอเรียนชี้แจงว่า รัฐบาลนั้นเองได้มีความคิดที่จะออกกฎหมายล้างมลทินให้แก่ข้าราชการอื่น ๆ พนักงานอื่น ๆ ของรัฐวิสาหกิจ โดยที่ว่ามีผู้ถูกลงโทษและพ้นโทษไปแล้ว ก็ล้างมลทินให้กลายเป็นว่าเหมือนไม่เคยต้องโทษ เพื่อมีโอกาสให้บุคคลเหล่านั้นไปเข้าทำงานหรืออะไรต่าง ๆ ได้ ซึ่งคิดว่าทหารประจำการเราก็ไม่ได้มีความชั่วร้ายผิดอะไรไปจากพวกนั้น ไม่ได้ไปฆ่าใคร ไม่ได้ไปอะไรใคร เพียงแต่มีราชการไปด้วยความจำเป็น เขายอมเสียสละประโยชน์ส่วนตัวมาเพื่อเข้ารับราชการทหาร แต่เมื่อรับราชการทหารแล้วมีความจำเป็นกับเขาไม่สามารถจะอยู่รับราชการต่อไปได้ เช่นกันว่ามีความจำเป็นทางครอบครัวต้องหนีราชการไปเพื่อไปช่วยเหลือทางครอบครัว หรือมีบางครั้งที่การปกครองบังคับบัญชาอาจจะไม่เหมาะสมกับตัวของเขาก็ต้องหนีไป บุคคลเหล่านั้นไม่ได้ทำกรรมชั่วที่โหดเลยครับ พลเรือนเรายังยกโทษให้เขาได้ ทำไมทหารของเราเองจะยกโทษให้กันไม่ได้ เขาไปเสียสละมาแล้วครับตั้งใจจะมาอยู่ แต่ผู้ที่เห็นแก่หน้าที่การเรียกเกณฑ์อีกพวกหนึ่งพวกนี้เราไม่ยกโทษให้ เช่น ส่งไปหมายเรียกเกณฑ์แล้วหนีไปเลยเราไม่ยกโทษให้พวกนี้ไม่มีใจเสียสละรักประเทศชาติ แต่มีใจยอมเสียสละมารับใช้ชาติ แต่มาอยู่ขณะหนึ่งแล้วเกิดความจำเป็นทางครอบครัว ซึ่งสถิติปรากฏว่าหนีไปเพราะเหตุครอบครัวก็มีจำนวนมาก แล้วบุคคลพวกนี้ถ้าเราไม่ออกกฎหมายฉบับนี้ยกโทษให้ก็กลายเป็นคนที่มีความผิดเป็นคดีอาญาติดตัว จะไปทำอะไรก็ได้โดยหลบหนีกฎหมายอยู่เรื่อยก็กลายเป็นพลเมืองดีไม่ได้ ผลสุดท้ายที่กระผมเรียนชี้แจงในตอนแรกว่าอาจจะกลับกลายเป็นเข้าผิดไปเสียเลย เพราะว่าเขามีโอกาสเป็นคนดีไม่ได้ เพราะว่าไม่มีกฎหมายนี้ให้เพราะฉะนั้นในโอกาส 200 ปีซึ่งเราทำเป็นครั้งที่ 6 นี้ก็จะให้บ้าง บุคคลเหล่านั้นไม่ใช่เป็นคนที่มีความประพฤติชั่วร้ายหรือทำความผิดอะไรทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าเขามีความผิดที่ว่าเขาไม่รับราชการทหารตามกำหนด 2 ปีเท่านั้น กระผมขอเรียนชี้แจงว่า อันนี้จึงเห็นมีความจำเป็นที่เราควรจะยกโทษให้ทหารบ้าง เขาได้เสียสละเข้ามาแล้วครับ มายอมรับใช้หน้าที่ของทหารอยู่แล้ว แต่เมื่อมีความจำเป็นทางครอบครัวก็จำเป็นต้องหนีออกไปแล้วก็ไม่กลับเข้ามาอีกเพราะกลัวลงโทษ จึงเห็นว่าควรจะยกโทษให้ ทั้งนี้ดูว่าต่อไปที่ผ่านสมาชิกผู้เกียรติถามว่า เมื่อต้องกลับมาแล้วภายใน 90 วันจะเอาสถานที่ไหน เพราะในทางปฏิบัติขั้นผู้หนีราชการไปแล้วแล้ว



LIART

จากการเรียกเกณฑ์ปี 2523 เมื่อกลับมาแล้วจะต้องอยู่ให้ครบ 2 ปี ถ้าในปีก่อน 2523 นั้น ก็เพียงแต่ว่ามาถึงก็มาตกลงชื่อ แล้วก็ให้ใบกองหนุนปลดไปให้เลย เพราะถ้าขึ้นรับมาทั้งหมดก็คิดว่าจำนวนคน อายุความของผู้บริหารการปี 2510 คือ 15 ปีมาแล้วมีประมาณ 8 หมื่นกว่าคน ถ้ารับทั้งหมดก็มาทั้งหมดจริงก็คงไม่มีที่ให้ เพราะฉะนั้นถ้ามาถึงแล้วก็ควรจะปลดกองหนุนไปเลย แล้วพวกนั้นก็กลายเป็นพลเรือนธรรมดา ไปทำงานที่ไหนก็ได้ ไม่ต้องหนีก็คืออยู่บ้าน เมืองต่อไปอีกก็เป็นเหตุผลรับ ที่นี้ปัญหาว่ากฎหมายฉบับนั้นจะใช้กับบุคคลอื่นตามมาตรา 6 หรือไม่นั้น ขอใ้โปรดพิจารณาว่ากฎหมายฉบับนี้ให้พูดว่าเป็นกฎหมายยกโทษและตัดโทษให้แก่ทหารกองประจำการซึ่งบริหารการ เพราะฉะนั้นมาตราใด ๆ ก็ตามที่เขียนในนี้จะต้องถึงว่าผู้ที่ต้องโทษหรือตัดโทษตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น บุคคลอื่นจะเป็นนายสิบ หรือนายร้อย นายพัน จะไม่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้งสิ้น กระผมว่าข้อความในข้อ 3 เขาพูดไว้ซึ่งว่าเป็นทหารกองประจำการ เท่านั้น ในมาตรา 6 ที่ท่านสงสัยอยู่ก็เป็น เรื่องของผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่านั้น เพราะฉะนั้นเป็นการชี้ชัดว่าเราไม่ยกโทษให้ใครทั้งสิ้นนอกจากทหารกองประจำการที่ถูกเกณฑ์มาเพียง 2 ปีเท่านั้น เป็นบุคคลกลุ่มเดียว ที่นี้ปัญหาในเรื่องระยะเวลาซึ่งท่านเองก็ให้ไว้ เกิดว่า เอ ถ้ากฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้วทหารจะหนีกันใหญ่ เพราะว่ากว่าจะเข้าบังคับทางรัฐบาลเองก็เห็นเข้าใจในเจตนานี้ ก็จึงพยายามจะเร่งรัดให้กฎหมายฉบับนี้ออกเร็วที่สุด แต่เมื่อมีกฎหมายออกเร็วไม่ได้ ในสภาผู้แทนราษฎรเองก็ให้คิดเรื่องที่ว่าควรจะทำทันทันที ไหน ๆ ก็เดลินิตยลงวัน 200 ปีก็เอาวันที่ 6 เมษายนเสีย ใครหนีไปก่อน 6 เมษายนก็ยกโทษให้ หนีหลังจากนั้นก็ไม่ได้ แต่ปรากฏว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นมันตีไม่เห็นชอบกับข้อเสนออันนั้น ให้ยื่นไปตามร่างเดิมของรัฐบาล ผู้แทนราษฎรมีผู้เสนอ แล้วก็มีการอภิปรายกันมากมาย แต่ว่าในที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรนั้นไม่รับมติอันนี้จึงให้ยื่นไปตามร่างเดิม อย่างที่ท่านเสนอมานี้ ขอให้เปลี่ยนแปลงวันที่ 6 เมษายนนั้นก็แล้วแต่ขอพิจารณาของท่าน กระผมคิดว่าในเรื่องรายละเอียดเหล่านี้ ในหลักการนั้นเห็นชอบด้วย กระผมคิดว่ารับหลักการแล้วก็ควรจะกรรมวิธีการพิจารณารายละเอียดซึ่งสมาชิกบางท่านได้เสนอไว้ กระผมคิดว่าน่าจะเป็นการเหมาะสม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ พลเอกเจริญชัย

พลเอก เจริญชัย บรรจง : ท่านประธานที่เคารพ กระผมให้ขอกราบเรียนว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าที่จริงก็เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ดำเนินการมาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ซึ่งสภานี้ได้รับหลักการไปแล้ว กระผมเห็นว่าเพื่อเป็นการเป็นไปโดยค้ำมาเสมอกัน สภานี้น่าจะรับหลักการในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามที่รัฐบาลเสนอแล้วไปพิจารณาแก้ไขรายละเอียดตามที่ท่านสมาชิกผู้มิได้อภิปรายให้ความเห็นแล้วนั้นในชั้นกรรมวิธีการต่อไป ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายอะไรอีกไหมครับ



LIERT

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี ผมจะขอมติจากที่ประชุมในวาระที่ 1 ท่านผู้ใดเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ 124 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ 2 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : รับหลักการ 124 ท่าน ไม่รับหลักการ 2 ท่าน เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระมาธิการครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานทรศัพท์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : เรียน ท่านประธานที่เคารพ ทางรัฐบาลขอความกรุณาจัดส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแปรญัตติตามข้อบังคับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นครับ เชิญครับ  
คุณธรรมบุญ

นายธรรมบุญ สัทพลี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ สัทพลี เนื่องจากสภาฯ ได้กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งมสทินอยู่ แล้วก็ถึงที่กล่าวแล้วนะครับ ที่มีการอภิปรายกัน ร่างพระราชบัญญัติยกวันไทยและหัตถ์ของทหารนั้นก็ได้ออกมาสอดคล้องต่อ เนื่องกับร่างพระราชบัญญัติซึ่งมสทิน ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติซึ่งมสทินนั้น เรามีกรรมการวิสามัญของวุฒิสภาอยู่ ซึ่งมีอยู่แน่นอนแล้วก็ เป็นกรรมาธิการซึ่งทำเรื่องอยู่แล้ว แล้วก็ประสานงานกับสภาผู้แทนราษฎร อยู่แล้ว ในกรณีที่ต้องไปพิจารณาด้วยกัน เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนผ่านท่านประธานสภาไปยังรัฐบาลนะครับ ถ้าหากว่าไม่มีอะไรขัดข้องกระผมอยากจะกราบเรียนขอเสนอ คณะกรรมาธิการวิสามัญชุดเดียวกับที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งมสทิน ซึ่งกำลังจะเข้าสภา อยู่ในวาระต่อไปนะครับ ถ้ารัฐบาลไม่มีขัดข้องกระผมความกรุณาให้เป็นไปตามนั้นครับผม ขอบพระ-  
คุณครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานทรศัพท์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : เรียน ท่านประธานสภาที่เคารพ รัฐบาลไม่มีขัดข้องครับ แต่ขอเป็นกรรมาธิการวิสามัญชุดที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งมสทินของข้าราชการ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : แปรญัตติครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานทรศัพท์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : แปร-  
ญัตติภายใน 15 วันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ผู้ใดขัดข้องไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ก็เป็นคณะกรรมการวิสามัญ



LIART

ชุดที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้างมลทิน แปรญัตติภายใน 15 วัน  
ต่อไประเบียบวาระที่ 4 เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว พิจารณาร่าง  
พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จ  
แล้ว



## (สำเนา)

ที่ 967/2525

รัฐสภา

1 กรกฎาคม 2525

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิชาการร่วมกัน 1 ชุด

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ 19 คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. .... ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 128 (3) มีรายนามกรรมการแต่ละสภา ดังนี้

## สภาผู้แทนราษฎร

1. นางกรรณิการาญจน์ วิสุมหามาย
2. นายจิระศักดิ์ พลสนะ
3. นายเฉลียว ติวงศ์
4. นายสุชีพ หาญสวัสดิ์
5. นายไชยพงษ์ ภูเก้าชัย
6. นายนคร ชาลปติ
7. นายบุญเทียม เขมาภิรัตน์
8. นายประทีป กรีทาเวช
9. นายปวีณญา เจตนาภิวัฒน์
10. นายไพศาล จันทรวีภักดิ์
11. ร้อยตำรวจเอก มานัส สุวนลิน
12. นายมานิต สุคนธ์พานิช
13. นายสูงขาว พงษ์บริบูรณ์
14. นายวินัย เล้ากรูณ
15. นายวีระ สุทัศนกุล

## วุฒิสภา

1. นายประกอบ ชูจินดา
2. พลโท ประเทือง อารีนิจ
3. พลเรือตรี ประสงค์ เจริญสุวรรณ
4. นายประสพ รัตนการ
5. นายปราเสริฐ ปราสาททองโอสถ
6. พลเรือโท ปรีชา สงวนสินธุ์
7. นายปลั่ง มีจุล
8. พลตำรวจตรี พิชิต รักษานาวะศ
9. นาวาอากาศเอก ไพบูลย์ สารีเกษ
10. พลโท ภิภูไธ วัชรเทศ
11. นางวิมล ศิริไพบูลย์
12. พันเอก ศักดิ์ศรี แข็งแรง
13. พลเรือตรี สกต ชลชอญู
14. พันเอก สงวน คำวงษา
15. พันโท สมพันธ์ บุญคุ้ม



LIERT

- |                                |                                 |
|--------------------------------|---------------------------------|
| 16. นางสมทรง จันทนากุล         | 16. พลตรี สฤษดิ์วงศ์ วงศ์ไวยทอง |
| 17. ร้อยโท สมศักดิ์ รัตนศักดิ์ | 17. นายसानนท์ สายสว่าง          |
| 18. นายอัมพล จันทระเจริญ       | 18. นายอมร จันทระสมบูรณ์        |
| 19. นายอำนวยการ ยศสุข          | 19. พลตรี เอนก บุญดี            |

บัดนี้ คณะกรรมาธิการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบ-  
เรียนมาเพื่อให้โปรดเกล้าฯ เสนอที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

**ประกอบ สุจินดา**

(นายประกอบ สุจินดา)

ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

กองกรรมาธิการ  
โทร. 2820889  
2820890



## รายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และ วุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ 19 คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. .... บัญชี คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้เลือก นายประกอบ สุจินดา เป็นประธานคณะกรรมการ และเลือกนายอำนาจ ยศสุข เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
2. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายแพทย์มนัสวี อุณหันท์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ แพทย์หญิงนาทียุทธ์ สังข์วิชา รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และนางฉวีวรรณ หลีละเมียร ผู้อำนวยการกองกองวิเคราะห์อาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
3. บันทึกผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

3.1 วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยตัดมาตรา 26 ซึ่งมีความตั้งออกไปนอกร่างมาตรา

"ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 16 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

**คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว** มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

4. ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการร่วมกันมาพร้อมด้วยรายงานชี้แจงแล้ว

อำนาจ ยศสุข  
(นายอำนาจ ยศสุข)  
เลขาธิการคณะกรรมการ



ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
เชื้อโรคและพิษจากสัตว์  
พ.ศ.....

.....  
.....  
.....  
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัย  
เป็นภัย

.....  
.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ...."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัย พุทธ-  
ศักราช 2475

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่ง  
ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"เชื้อโรค" หมายความว่า

- (1) เชื้อจุลินทรีย์
- (2) เชื้ออื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (3) ผลผลิตจาก (1) หรือ (2)

ทั้งนี้ เฉพาะที่ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นที่กำหนดในกฎ

กระทรวง



"พิษจากสัตว์" หมายความว่า พิษที่เกิดจากสัตว์ทำให้เกิดโรคในคน ปศุสัตว์ สัตว์พาหนะ หรือสัตว์อื่นที่กักกันในกฎกระทรวง เช่น พิษจากงู พิษจากแมลง และพิษจากปลาปักเป้า

"ผลิต" หมายความว่า เพาะ ผสม บำรุง แปรสภาพ แปรรูหรือรวบรวมบรรจุ ทั้งไม่รวมการเพาะในสถาบันการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ หรือสถานพยาบาล เพื่อการขึ้นสูตรโรค การบำบัดโรค การควบคุมโรค หรือการเรียนการสอน

"จำหน่าย" หมายความว่า ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยนให้ สูญหาย เสียหาย หักหรือทำลาย

"นำเข้า" หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร

"ส่งออก" หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

"นำผ่าน" หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักรโดยมีการขนถ่าย หรือเปลี่ยนพาหนะ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติ

นี้

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่ง ซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 6 อธิบดีจะออกใบอนุญาตให้ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ได้ เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาต

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(2) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(3) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(4) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ ซึ่งเป็นภัย หรือพระราชบัญญัตินี้ และความผิดที่กระทำนั้นมีอัตราโทษถึงจำคุก

(5) มีสถานที่ผลิต สถานที่ครอบครอง สถานที่จำหน่าย หรือสถานที่เก็บ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การจำหน่าย การเก็บ การควบคุม หรือการรักษาคุณภาพของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ ทั้งนี้ ให้มีลักษณะและจำนวนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง



LIART

ในกรณีที่มีบุคคลเป็นผู้ขออนุญาต ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติ ตาม (1) (2) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (3) หรือ (4)

มาตรา 7 ประเภทของใบอนุญาตสำหรับ เชื้อโรค และพิษจากสัตว์มีดังนี้

- (1) ใบอนุญาตผลิต เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (2) ใบอนุญาตครอบครอง เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (3) ใบอนุญาตจำหน่าย เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (4) ใบอนุญาตนำเข้า เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (5) ใบอนุญาตส่งออก เชื้อโรค และพิษจากสัตว์
- (6) ใบอนุญาตนำผ่าน เชื้อโรค และพิษจากสัตว์

ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (1) (4) (5) หรือ (6) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (2) และ (3) สำหรับ เชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ที่ตนผลิต นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านนั้นด้วยแล้วแต่กรณี

ให้ถือว่าผู้ได้รับอนุญาตตาม (3) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตาม (2) ด้วย

มาตรา 8 ใบอนุญาตตามมาตรา 5 มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้รับคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าอธิบดีจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 9 ในกรณีอธิบดีไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของอธิบดีแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีอธิบดีไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ก่อนที่รัฐมนตรีจะมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคสอง รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกอบกิจการไปพลางก่อนได้ เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์

มาตรา 10 ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่ออธิบดีและยื่นขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ให้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดดังกล่าว

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 11 ในกรณีปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ผลิต สถานที่ครอบครอง สถานที่จำหน่าย หรือสถานที่เก็บซึ่ง เชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบให้เป็น



LIERT

ไปตามพระราชบัญญัติ

(2) นำเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ไปปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์

(3) เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากผู้รับใบอนุญาตหรือจากบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับ

(4) ยึดหรืออายัดเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตลอดจนภาชนะบรรจุ หรือหีบห่อบรรจุ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(5) สั่งให้บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นในกรณีเหตุอันควร เชื่อว่าถ้อยคำ บัญชี เอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวมีประโยชน์แก่การค้นพบการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 12 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาต

(1) ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ไม่ตรงตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต

(2) ผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์นอกสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต เว้นแต่เป็นการจำหน่ายตรงต่อผู้รับใบอนุญาตรายอื่น

มาตรา 14 ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ทำบัญชีรายเดือนแสดงปริมาณการผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) จัดให้มีดงแสดงชื่อและชื่อทางวิทยาศาสตร์ของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่ใช้ในภาษาอังกฤษ ปริมาณบรรจุ วันเดือนปีที่ผลิต และสถานที่ผลิต ที่หีบห่อบรรจุ ส่วนที่ภาชนะบรรจุอย่างน้อยให้แสดงชื่อและชื่อทางวิทยาศาสตร์ของเชื้อโรคหรือพิษจากสัตว์ที่ใช้ในภาษาอังกฤษ

(3) จัดให้มีการควบคุมการผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือขนส่งซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์โดยมิให้มีการแพร่กระจาย ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(4) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 15 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงออก



LIRT

ความความในพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ไม่เป็นเหตุลบสร้างความผิดให้กระทำให้ไปแล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตาม อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ ในกรณีสั่งพักใช้ใบอนุญาต อธิบดีมีอำนาจสั่งพักครั้งละไม่เกินหนึ่ง-ร้อยยี่สิบวัน ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันให้ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งของรัฐมนตรีไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 16 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเลิกดำเนินกิจการตามใบอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือไปยังอธิบดีภายในสิบห้าวันก่อนวัน เลิกดำเนินกิจการ

มาตรา 17 ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยยืนยันตามคำสั่งของอธิบดีที่ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 9 หรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตถูกเพิกถอนตามมาตรา 15 หรือเลิกดำเนินกิจการตามมาตรา 16 ให้ผู้รับใบอนุญาตทำลายเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ที่เหลืออยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือจะจำหน่ายแก่ผู้รับใบอนุญาตรายอื่น หรือแก่ผู้ซึ่งอธิบดีเห็นสมควรให้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ให้ทราบคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 9 หรือวันที่ให้ทราบคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 15 หรือวันที่เลิกดำเนินกิจการตามมาตรา 16 แล้วแต่กรณี เว้นแต่อธิบดีจะผ่อนผันขยายระยะเวลาดังกล่าวไว้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่กระทำการดังกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้ากระทำการนั้นแทนต่อไปจนเสร็จสิ้น โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้รับใบอนุญาตนั้น

มาตรา 18 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 5 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 19 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดผลิต ครอบครอง จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งเชื้อโรค หรือพิษจากสัตว์ภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้วโดยมิได้อินคำขอต้ออายุใบอนุญาตตามมาตรา 8 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

มาตรา 20 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 21 ผู้ใดไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา 11 (3) ไม่มาให้อธิบดีหรือไม่ส่งบัญชี เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามมาตรา 11 (5) หรือชักชวนหรือไม้อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 11 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 22 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 (1) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี



LIART

หรือรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 23 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 (2) หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 (1) หรือ (4) หรือมาตรา 16 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา 24 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 (2) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 25 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 26 ใบอนุญาตซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเชื้อโรคและพิษที่มาจากสัตว์ซึ่งเป็นภัยซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ให้จนกว่าจะสิ้นอายุ ถ้าผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะดำเนินการต่อไป และให้ยื่นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้แล้วให้ดำเนินการที่ได้รับอนุญาตตามใบอนุญาตเดิมไปให้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตใหม่ หรือถึงวันที่อธิบดีได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต และในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตใหม่ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบ วันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต

มาตรา 27 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

.....  
 .....



## อัตราค่าธรรมเนียม

---

(1) ค่าขอ	ฉบับละ	10 บาท
(2) ใบอนุญาตผลิต เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(3) ใบอนุญาตครอบครอง เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(4) ใบอนุญาตจำหน่าย เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(5) ใบอนุญาตนำเข้า เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(6) ใบอนุญาตส่งออก เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(7) ใบอนุญาตนำผ่าน เชื้อโรค และพิษจากสัตว์	ฉบับละ	500 บาท
(9) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	100 บาท
(9) การต่ออายุใบอนุญาตครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ		



ขอเชิญคณะกรรมการร่วมกันเข้าประจำที่  
(กรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ทางท่านประธานคณะกรรมการร่วมกันจะมีอะไร  
ชี้แจงไหมครับ

นายประกอบ จูจินดา (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ท่าน  
สมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมใคร่ขอทราบเรียนว่า ความที่วุฒิสภาได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติเชื้อโรค  
และพิษจากสัตว์ พ.ศ. .... ของสภาผู้แทนราษฎร โดยให้ตีมาตรา 26 ออก แล้วที่ประชุม  
สภาผู้แทนและวุฒิสภาก็มีมติตั้งบุคคลสภาละ 19 คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อ  
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว บัดนี้คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วก็ยังมีมติเห็นชอบ  
ความร่างของวุฒิสภา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ค่ะไปนั้นผมจะขอมติจากที่ประชุมกันครับว่า ที่ประชุม  
จะเห็นชอบด้วยควมร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วหรือไม่ ท่าน  
ผู้ใดเห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่นั้นครับ ค่ะไประเบียบวาระที่ 4.2 พิจารณา  
ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว  
เรื่องนี้เหลือเวลาพิจารณาเพียงอีก 2 วันนะครับ

(สำเนา)

ที่ 970/2525

วุฒิสภา

2 กรกฎาคม 2525

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ  
 วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน  
 พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิ-  
 การวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนั้นประกอบด้วย

- |                                  |                                 |
|----------------------------------|---------------------------------|
| 1. นายก่อ สวัสดิพานิชย์          | 2. พลเรือตรี เจือ เกตุขจร       |
| 3. นายชูชาติ ประมุขผล            | 4. พลเอก เข้าว สวัสดิสงคราม     |
| 5. พลอากาศโท ทวนทอง ยอดอาวุธ     | 6. พลเอก ทวนทอง สุวรรณศักดิ์    |
| 7. นายบุญสม มาร์ติน              | 8. พลอากาศเอก โหิม เข็มสุใจ     |
| 9. พลโท บุทธศักดิ์ คล่องตรวจโรค  | 10. กุศลวรัญญ์ ถนอมจันทร์       |
| 11. พันเอก วัฒนชัย ฉายเหมือนวงศ์ | 12. นายวัฒนา รัตนวิจิตร         |
| 13. พลโท วีรพันธ์ รัชตะรัตน์     | 14. พลตำรวจเอก ศรีสุข มหิทธิเทพ |
| 15. นายสมาน แสงมะลิ              | 16. พลตรี สุจินต์ อารยะกุล      |
| 17. พันเอก อัมพร เสวกเต๋น        | 18. พันเอก ออาหาร ชนเห็นชอบ     |

ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่  
 11 มิถุนายน 2525

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน  
 มาเพื่อให้โปรดนำเสนอสู่ประชุมสภาพิจารณาคือไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

บุญสม มาร์ติน

(นายบุญสม มาร์ติน)

ประธานคณะกรรมการการการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ  
 โทร. 2820889  
 2820890



LIART

## รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ชุดที่ 2 ครั้งที่ 5/2525 (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ 18 มิถุนายน 2525 ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 7 วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้วปรากฏผลดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือก นายบุญสม มาร์ติน เป็นประธานคณะกรรมการ และนายวัฒนา รัตนวิจิตร เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
2. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายมงคล ศรีไพรวรรณ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
3. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ
4. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 1

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 2

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 3

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 4

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 5

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 6

ไม่มีการแก้ไข

หมวด 1 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 7

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 8

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 9

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 10

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 11

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 12

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 13

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 14

ไม่มีการแก้ไข



หมวด ๒ ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียนมาตรา 15

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 16

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 17

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 18

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 19

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 20

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 21

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 22

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 23

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓ การบริหารและการควบคุมโรงเรียนมาตรา 24

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 25

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 26

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 27

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 28

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 29

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 30

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 31

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 32

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 33

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 34

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 35

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 36

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 37

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 38

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 39

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 40

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 41

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 42

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 43

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 44

ไม่มีการแก้ไข



<u>มาตรา 45</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 46</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 47</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 48</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 49</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 50</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 51</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 52</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 53</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 54</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 55</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 56</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 57</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 58</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 59</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 60</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 4 จรรยาบรรณฯ วินัยและหน้าที่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 61</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 62</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 63</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 5 การถอดถอน ส่งเสริม และช่วยเหลือ</u>	
<u>โรงเรียน ครูใหญ่ และครู</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 64</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 65</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 6 การคุ้มครองการทำงาน</u>	
<u>และการสงเคราะห์ครูใหญ่ และครู</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 66</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 67</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 68</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 69</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 70</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 71</u>	ไม่มีการแก้ไข



<u>มาตรา 72</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 73</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 74</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 75</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 76</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 7 คณะกรรมการคุ้มครองการจ้างงาน</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 77</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 78</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 79</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 80</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 81</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 82</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 83</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 84</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 8 การเพิกถอนใบอนุญาต และ</u>	
<u>    <u>มาตรการพิเศษ</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 85</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 86</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 87</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 88</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 89</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 90</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 91</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 92</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 93</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>หมวด 9 การอุทธรณ์</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 94</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 95</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 96</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 97</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>หมวด 10 พนักงานเจ้าหน้าที่</u></u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>    <u>มาตรา 98</u></u>	ไม่มีการแก้ไข



LIRT

<u>มาตรา 99</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 100</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 101</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>หมวด 11 บทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 102</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 103</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 104</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 105</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 106</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 107</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 108</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 109</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 110</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 111</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 112</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 113</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 114</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 115</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 116</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 117</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 118</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 119</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 120</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 121</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>บทเฉพาะกาล</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 122</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 123</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา 124</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>อัตราค่าธรรมเนียม</u>	ไม่มีการแก้ไข

#### 6. ข้อตั้งกระทงของคณะกรรมการ

1. รัฐควรหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาความซ้ำซ้อน และความไม่สอดคล้องในการจัดการศึกษาระดับสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ไม่เกินระดับปริญญาตรี ที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง



LIRT

โรงเรียนเอกชนและสถาบันอุดมศึกษา

2. ควรจะมีผู้แทนจากทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการศึกษาเอกชนด้วย เพื่อให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  3. คณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
  4. รัฐมนตรีควรวางระเบียบการรับรองมาตรฐานการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาการ และระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการศึกษาเอกชน
  5. องค์ประกอบของคณะกรรมการอำนวยการไม่เกิดความสมดุลย์ เพราะเป็นฝ่ายของผู้รับใบอนุญาตเกือบทั้งหมด ควรจะมีบุคคลภายนอกในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิบ้าง
  6. การให้ประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนควรให้กระทำได้เมื่อรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้รับรองมาตรฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่มีการสอนนั้น เสียก่อน
  7. ทางโรงเรียนจะต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ในการสอดส่องดูแลไม่ให้นักเรียนกระทำความผิดภายนอกบริเวณโรงเรียน
  8. การนำเงินทุนสงเคราะห์ไปหาผลประโยชน์ ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาถ่วงถ่วง และกำหนดสัดส่วนของเงินที่จะเอาไปหาผลประโยชน์ให้เหมาะสม
6. ให้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามร่างเดิมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

**วัฒนา รัตนวิจิตร**

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน





"เลขอาธิการ" หมายความว่า เลขอาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

"ผู้อนุญาต" หมายความว่า เลขอาธิการ สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้  
มาตรา 5 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

(1) สถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร หรือราชการส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น

(2) สถานศึกษาที่มีให้สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการที่กระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาเฉพาะอย่างตามความต้องการของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐนั้น

(3) สถานศึกษาที่คณะสงฆ์จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาอบรมและสั่งสอนพระภิกษุสามเณร

(4) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มาตรา 6 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่จ่ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นหรืออรรถะเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

## หมวด 1

### คณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา 7 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการศึกษาเอกชน" ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน อธิบดีกรมวิชาการ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมอาชีวศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการสอนคน ครูใหญ่หรือครูสอนคน และบุคคลอื่นอีกสามคน เป็นกรรมการ และให้เลขอาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 8 ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรี เกี่ยวกับการศึกษาและการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดทำโครงการส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียนและประสานงานการศึกษาในส่วนราชการอื่น เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและส่งเสริมการศึกษาและกิจการของโรงเรียน



LIRT

(2) ให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(3) แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการการศึกษาเอกชนมอบหมาย

(4) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

มาตรา 9 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 7 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 10 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 7 พ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(4) เป็นบุคคลล้มละลาย

(5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(6) พ้นจากการเป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น

(7) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ให้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 11 การประชุมของคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา 12 การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 13 ให้นำมาตรา 11 และมาตรา 12 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุ-



LIRT

กรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 14 ในการปฏิบัติกิจการตามหน้าที่ คณะกรรมการการศึกษาเอกชนและคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

## หมวด ๒

### ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียน

มาตรา 15 โรงเรียนมี 3 ลักษณะดังต่อไปนี้

(1) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้ รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน

(2) โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่ได้ รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ และจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียน

(3) โรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติ- บัญญา หรือจิตใจ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาพิเศษ หรือโรงเรียนที่จัดให้การศึกษาแก่บุคคลผู้ยาก ไร้ หรือผู้เสียเปรียบทางการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ ที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์

โรงเรียนแต่ละลักษณะจะแบ่งออกเป็นประเภทใดหรือระดับใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรี กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 16 รัฐมนตรีอาจจำกัดจำนวนโรงเรียนลักษณะใด ประเภทใด หรือระดับใด ในท้องที่ใดเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 17 เพื่อประโยชน์แก่การจัดตั้ง ควบคุมและส่งเสริมโรงเรียนให้รัฐมนตรีมี อำนาจวางระเบียบ

(1) กำหนดมาตรฐานของโรงเรียน

(2) ยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติในหมวด 3 หมวด 5 หมวด 6 และหมวด 7 ทั้งหมดหรือ บางส่วนมาใช้บังคับแก่โรงเรียนตามมาตรา 15 (2) ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่ได้ รับอนุมัติ จากกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียนตามมาตรา 15 (3) ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและ เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 18 ห้ามบุคคลใดจัดตั้งโรงเรียน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนจาก ผู้อนุญาต



LIRT

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

โรงเรียนใดจะจัดให้มีการสอนประเภทใดหรือระดับใด และจะรับนักเรียน เข้าเรียนในโรงเรียนใดมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามที่ระบุในใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

มาตรา 19 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (3) มีทรัพย์สิน หรือฐานะพอที่จะจัดตั้งและดำเนินการจัดการโรงเรียนได้
- (4) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- (5) มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (6) ไม่ฝักใฝ่หรือเลื่อมใสในลัทธิที่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ

(7) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

(8) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

(9) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(10) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ และให้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งโรงเรียน เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เว้นแต่นิติบุคคลที่ขอจัดตั้งนั้นเป็นองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจของจังหวัด โรงเรียน เพื่อวัตถุประสงค์ขององค์การของรัฐหรือของรัฐวิสาหกิจ

(2) มีทรัพย์สินหรือฐานะพอที่จะตั้งและดำเนินการจัดการโรงเรียนได้

(3) นิติบุคคลที่เป็นบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วน จะต้องมีหุ้นหรือจำนวนหุ้น เป็นของผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด และจะต้องมีจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(4) นิติบุคคลที่เป็นมูลนิธิ จะต้องมีการมรดกมูลนิธิที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ



LIRT

จำนวนกรรมการบริหารทั้งหมด

(5) นิติบุคคลที่เป็นสมาคมหรือสหกรณ์ จะต้องมีการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และสมาชิกของสมาคมหรือสหกรณ์ต้องมีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(6) ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง (1) (2) (5) (6) (7) (9) และ (10)

มาตรา 20 ห้ามผู้รับใบอนุญาตดำเนินการอื่น เป็นการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้ผิดไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 21 ผู้รับใบอนุญาตอาจโอนโรงเรียนที่ตนได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 ได้ โดยขอรับอนุญาตจากผู้อนุญาต การโอนโรงเรียนตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 22 ถ้าผู้รับใบอนุญาตขาย ให้หายหรือซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 หรือในกรณีที่มีหลายหลายคน ให้หายหรือด้วยกันนั้นตกลงตั้งหายาคนหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 เป็นผู้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาตเพื่อรับโอนโรงเรียนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตขายหรือภายในระยะเวลาเวลาที่ผู้อนุญาตขยาย เวลาให้ตามความจำเป็น ถ้ามิได้ยื่นคำขอยกภายในระยะเวลาเวลาที่กำหนด ผู้อนุญาตอาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้หายหรือผู้จัดการมรดกทราบ

ในระหว่างระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หายหรือผู้จัดการมรดกซึ่งเข้าประกอบกิจการโรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเสมือนผู้รับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้รับโอนตามวรรคหนึ่งขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 หรือไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามมาตรา 18 วรรคสองได้โดยครบถ้วน ผู้อนุญาตอาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนั้นได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

มาตรา 23 ถ้าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 ในภายหลัง ผู้อนุญาตอาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการโอนโรงเรียนที่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนให้แก่บุคคลอื่นซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว หรือภายในระยะเวลาที่ผู้อนุญาตขยาย เวลาให้ตามความจำเป็น ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้อนุญาตอาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนั้นได้โดยแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตทราบ

ให้นำระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 21 วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การโอน



LIART

โรงเรียนตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

### หมวด 3 การบริหารและการควบคุมโรงเรียน

มาตรา 24 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดให้โรงเรียนลักษณะใด ประเภทใด หรือระดับใด ต้องมีคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารโรงเรียนให้

มาตรา 25 ให้คณะกรรมการอำนวยการตามมาตรา 24 ประกอบด้วยผู้รับใบอนุญาต หรือผู้แทนของนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเป็นประธานกรรมการผู้จัดการผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการหนึ่งคน และบุคคลอื่นซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินแปดคน ในจำนวนไม่น้อยอย่างน้อยต้องเป็นผู้แทนของครูในโรงเรียนนั้นหนึ่งคน และผู้แทนของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนนั้นหนึ่งคน เป็นกรรมการและให้ครูใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการอำนวยการที่ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี

มาตรา 26 กรรมการอำนวยการซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการอำนวยการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 27 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 26 กรรมการอำนวยการซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ได้รับความผิดอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(6) ผู้รับใบอนุญาตให้ออก เนื่องจากมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(7) พ้นจากการเป็นครู หรือการเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สำหรับกรรมการอำนวยการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้แทนของครูหรือผู้แทนของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน



LIRT

ในกรณีที่กรรมการอำนวยการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 28 ให้คณะกรรมการอำนวยการตามมาตรา 24 มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้  
 (1) ควบคุมดูแลให้โรงเรียนปฏิบัติตามพันธบัตรแห่งพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น  
 (2) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของครู นักเรียน หรือผู้ปกครองของนักเรียน  
 (3) เสนอความเห็นและให้คำแนะนำแก่ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน

มาตรา 29 คณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งในแต่ละภาคการศึกษา

การประชุมของคณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียน ให้นำมาตรา 11 และ มาตรา 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 30 ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีผู้จัดการคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบในกิจการทั่วไปของโรงเรียน และควบคุมปกครองครูใหญ่ ครู และนักเรียนในโรงเรียน

มาตรา 31 ห้ามบุคคลใดเป็นผู้จัดการ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากผู้รับใบอนุญาตและได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 32 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง (1) (2) (5) (6) และ (9)

(2) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(3) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

(4) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

(5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษและได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ



LIRT

(6) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 33 ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีครูใหญ่คนหนึ่ง เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในด้านวิชาการของโรงเรียน และเป็นผู้ควบคุมปกครองครูและนักเรียนของโรงเรียน

มาตรา 34 ห้ามบุคคลใดเป็นครูใหญ่ เว้นแต่ได้รับแต่งตั้งจากผู้จัดการโดยความเห็นชอบของผู้รับใบอนุญาต และให้รับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่จากผู้อนุญาต การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 35 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) ให้รับใบอนุญาตให้เป็นครูตามมาตรา 39
- (2) มีความรู้และประสบการณ์ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 36 ครูใหญ่ต้องทำงานประจำอยู่ที่โรงเรียนตลอดเวลาที่มีการสอน เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร

มาตรา 37 ผู้รับใบอนุญาตอาจแต่งตั้งให้บุคคลผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 32 เป็นผู้ช่วยผู้จัดการ หรือแต่งตั้งครูในโรงเรียนของตน เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ เพื่อช่วยเหลือผู้จัดการ หรือครูใหญ่ แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนของตนได้โดยชอบุญาตจากผู้อนุญาต

การแต่งตั้งผู้ช่วยผู้จัดการหรือผู้ช่วยครูใหญ่ตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 38 ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีครูประจำทำการสอนอยู่ในโรงเรียนให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียนและจำนวนชั้นของโรงเรียน

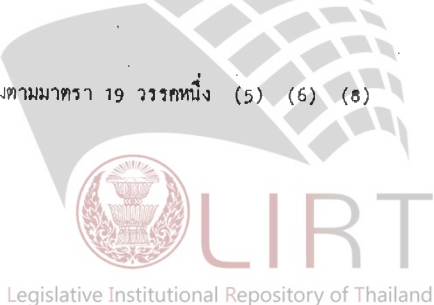
จำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน และจำนวนนักเรียนต่อชั้น ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 39 ห้ามบุคคลใดเป็นครูในโรงเรียน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นครูจากผู้อนุญาต

การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 40 ผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (3) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 19 วรรคหนึ่ง (5) (6) (8) และ (9)



(4) มีความรู้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(5) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู

(6) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นครู เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู

(7) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้อนุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษและได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้เป็นครู

(8) ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับคุณสมบัติตาม (1) ให้รัฐมนตรีมีอำนาจพิจารณาผ่อนผันได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 41 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอบรรจุบุคคลผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นครู เข้าเป็นครูในโรงเรียนของตน ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดแล้ว จึงจะบรรจุบุคคลนั้นเข้าทำการสอนได้

มาตรา 42 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูสำหรับโรงเรียนใดให้ผู้นั้นเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูสำหรับโรงเรียนนั้น

การเปลี่ยนแปลงผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 43 ในกรณีจำเป็นระหว่างมีการขอเปลี่ยนแปลงหรือบรรจุผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ผู้อนุญาตอาจอนุญาตให้บุคคลซึ่งขอเข้ารับการบรรจุเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูนั้นเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่จะขอเข้ารับการบรรจุเป็นการชั่วคราวก็ได้ และถ้าภายหลังผู้นั้นได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ก็ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู นับแต่วันเริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่ผู้นั้นไม่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ก็ให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่นับแต่วันที่มีคำสั่งไม่อนุญาต แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อการที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามหน้าที่ก่อนวันที่มีคำสั่งไม่อนุญาต

มาตรา 44 เวลาทำการของครูใหญ่และครูต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 45 การจัดดำเนินการของโรงเรียน ในส่วนที่ว่าด้วยครู ภาคเรียน หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมินผล สื่อการเรียน เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียน การสอน และการบริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 46 ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดให้มีป้ายแสดงชื่อโรงเรียนเป็นอักษรไทยขนาดใหญ่พอเห็นได้ในระยะอันสมควร ติดไว้ที่โรงเรียนหรือบริเวณโรงเรียน ณ ที่ซึ่งเห็นได้ง่าย



LIRT

มาตรา 47 ผู้จัดการต้องจัดให้โรงเรียนเปิดทำการสอนตามในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่โรงเรียนหยุดทำการสอนติดต่อกันเกินเจ็ดวัน นอกจากการหยุดตามปกติของโรงเรียน ผู้จัดการต้องรายงานเป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตก่อน หรือภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันหยุดทำการสอนพร้อมด้วยเหตุผลของการหยุดทำการสอน

มาตรา 48 ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครู มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันดังต่อไปนี้

- (1) จัดให้นักเรียนได้รับการศึกษาตลอดเวลาที่โรงเรียนเปิดทำการสอน
- (2) รักษาความสงบเรียบร้อยตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน รวมทั้งสอดส่องระมัดระวังมิให้มีการค้าเป็นการอื่น เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนในบริเวณโรงเรียน

มาตรา 49 ผู้จัดการและครูใหญ่ต้องจัดให้มีทะเบียนนักเรียน ทะเบียนนักเรียน นักชู้เรียกชื่อนักเรียน ทะเบียนประวัติของโรงเรียน การประเมินผลการเรียน สมุดทนายเหตุรายวัน สมุดลงเวลาทำงานของครู และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา ซึ่งต้องจัดทำให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและเก็บรักษาไว้ในสภาพที่ตรวจสอบได้ เว้นแต่ได้รับการยกเว้น หรือผ่อนผันจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 50 การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน ต้องใช้ภาษาไทย การสอนในโรงเรียนนอกจากการสอนวิชาภาษาต่างประเทศ ต้องใช้ภาษาไทย หากจะใช้ภาษาต่างประเทศให้กระทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี

มาตรา 51 รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดอัตราและวิธีการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนได้ตามที่เห็นสมควร

โรงเรียนใดจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นให้เท่าใด ให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ทั้งนี้ โดยไม่เกินอัตรา และตามวิธีการเก็บตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 52 ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการร่วมกันรับผิดชอบในการจัดหาบัญชีการเงินและบัญชีอื่นของโรงเรียนตามแบบและระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

การลงรายการในบัญชี ต้องแสดงให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

มาตรา 53 ให้ผู้จัดการจัดทำรายงานแสดงกิจการของโรงเรียน เสนอต่อผู้อนุญาตตามกำหนดระยะเวลาและตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 54 ในกรณีที่ม้ายันตราหรือ เหตุการณ์อันกระทบกระเทือนต่อการจัดให้การศึกษาแก่นักเรียนหรือสวัสดิภาพของนักเรียน เกิดขึ้นแก่โรงเรียน ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้รายงานเหตุการณ์นั้นให้ผู้อนุญาตทราบภายในสัปดาห์นับแต่วันที่ยันตราหรือ เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นถ้าเป็นการค้นคว้า ให้ผู้จัดการ หรือครูใหญ่ หรือครูผู้มีส่วนว่าใส่ในตำแหน่ง ตามลำดับ เป็นผู้รายงานเหตุการณ์นั้นให้ผู้อนุญาตทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว



LIART

มาตรา 55 ในกรณีที่ตั้งสถานที่หรือบริเวณที่ตั้งของโรงเรียนมีสภาพขัดต่อหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 18 หรือเกิคมมีสภาพขัดต่อสุขลักษณะอันอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของนักเรียน ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขสภาพ เช่นว่านั้น และในกรณีที่เห็นว่าจำเป็น อาจมีคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้โรงเรียนดังกล่าวหยุดทำการสอนจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้นำดำเนินการแก้ไขสภาพ เช่นว่านั้นเสร็จสิ้นไปแล้ว

ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการตามคำสั่งความระรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง

มาตรา 56 ในกรณีที่มีโรคติดต่อ หรือมีเหตุอันน่าเป็นอันตรายแก่นักเรียนเกิดขึ้นให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้โรงเรียนหยุดทำการสอนให้จนกว่าจะเห็นว่าพ้นเขตรอันตรายแล้ว

มาตรา 57 ห้ามผู้รับใบอนุญาตกระทำการใดในลักษณะ เป็นตัวแทนหรือสาขาของสถาบันหรือสถานศึกษาในต่างประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาตตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 58 ห้ามผู้รับใบอนุญาตโฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ซึ่งกิจการของโรงเรียนในลักษณะ ไข้อวดเกินความจริง หรือในลักษณะที่แสดงว่าโรงเรียนของตนเป็นตัวแทนหรือสาขาของสถาบันหรือสถานศึกษาในต่างประเทศอื่นเป็นเท็จ

มาตรา 59 ห้ามผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้สถานที่หรือบริเวณโรงเรียนทำการสอนหรืออบรม เพื่อสนับสนุนซึ่งลัทธิที่เป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ หรือทำการอื่นใดอันขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่โรงเรียน

มาตรา 60 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะเลิกดำเนินการโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ให้ยื่นคำขอพร้อมทั้งแสดงรายละเอียดและเหตุผลที่โครงการขอ เลิกต่อผู้อนุญาตก่อนสิ้นปีการศึกษาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตมีเหตุจำเป็นต้องเลิกดำเนินการโรงเรียนก่อนสิ้นปีการศึกษา ให้ยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งต่อผู้อนุญาตไม่น้อยกว่าสามสิบวันที่ประสงค์จะเลิกดำเนินการ

เมื่อได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้ผู้อนุญาตพิจารณาและมีคำสั่งว่าจะควรอนุญาตให้เลิกได้เมื่อใด ภายใต้งบเงื่อนไขและวิธีการอย่างใด ทั้งนี้โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์และส่วนได้เสียของนักเรียนในโรงเรียนนั้นเป็นสำคัญ

ให้ผู้รับใบอนุญาตรวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา การประเมินผลการเรียนค้นคว้าในที่สุด ทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อนักเรียน และสมุดหมายเหตุรายวัน ส่งมอบ ต่อผู้



LIART

อนุญาตให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกคำวินิจฉัยการ เว้นแต่ผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถส่งมอบหลักฐานดังกล่าวได้โดยมีเหตุผลสมควรอันมิใช่เป็นความผิดของผู้รับใบอนุญาต

#### หมวด 4

### จรรยา มรรยาท วินัย และหน้าที่

มาตรา 61 ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ต้องมีจรรยาและมารยาทอันดีงาม และต้องปฏิบัติตามใต้อำนาจวินัยและหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด.

นอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ครูใหญ่และครูต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยจรรยา มรรยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครูตามที่คุรุสภากำหนด และตามระเบียบของโรงเรียนที่ตนมีหน้าที่ทำการสอน ซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้อนุญาตด้วย

มาตรา 62 ในกรณีผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ประพฤติตนผิดจรรยา มรรยาท หรือไม่ปฏิบัติตามวินัยหรือหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 61 ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจแฉงนำตัดเตือน คำறிโทษเป็นสายลักษณะอักษร ภาคตัดศ ระงับการให้การอุดหนุน ตามมาตรา 65 ระงับการจ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 ตามมาตรา 74 (2) หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามควรแก่กรณี

คำสั่งลงโทษของผู้อนุญาตตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้เป็นที่สุด

มาตรา 63 ในกรณีครูใหญ่หรือครูประพฤติตนผิดจรรยา มรรยาท หรือไม่ปฏิบัติตามวินัย หรือหน้าที่ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 61 ให้ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้รับใบอนุญาตมีอำนาจสั่งลงโทษโดยการคำறிโทษ เป็นสายลักษณะอักษรภาคตัดศ ตักเงินเคียน ตักเงินเคียน หรือสั่งให้พ้นจากหน้าที่ครูใหญ่ หรือครู ตามควรแก่กรณี การสั่งลงโทษครูใหญ่หรือครูตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

#### หมวด 5

### การอุดหนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่ และครู

มาตรา 64 การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียน ให้กระทำดังต่อไปนี้

- (1) จัดส่งครูไปช่วยสอนในโรงเรียน



LIART

- (2) ให้อุปกรณ์การศึกษา
  - (3) ให้อุทิศทุน
  - (4) ให้เข้าทรัพย์สินของกระทรวงศึกษาธิการ
  - (5) อุดหนุนและส่งเสริมด้วยประการอื่น
- การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด มาตรา 65 การส่งเสริมและช่วยเหลือครูใหญ่และครู ให้กระทำดังต่อไปนี้
- (1) ให้การอบรมทางวิชาการ
  - (2) ให้เงินสงเคราะห์ตามส่วนที่รัฐบาลจัดสรรเข้าไปในกองทุนสงเคราะห์
  - (3) ให้เงินสมทบ เงินเดือนหรือค่าครองชีพ
  - (4) ส่งเสริมและช่วยเหลือด้วยประการอื่น
- การส่งเสริมและช่วยเหลือตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

#### หมวด ๘

### การคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู

มาตรา 66 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการคุ้มครองการทำงานและการสงเคราะห์ครูใหญ่และครู ดังต่อไปนี้

- (1) อัตราเงินเดือนหรือค่าสอนซึ่งผู้รับใบอนุญาตต้องจ่ายให้ครูใหญ่และครู
  - (2) แบบและข้อกำหนดของสัญญาการเป็นครูใหญ่และครู
  - (3) การร้องทุกข์ของครูใหญ่หรือครูต่อคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานของครูใหญ่และครู
  - (4) การประนีประนอมข้อขัดแย้งระหว่างครูใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ
  - (5) การจ่ายค่าชดเชยและค่าทดแทนให้แก่ครูใหญ่และครู
  - (6) การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียนเก็บและการนำส่งเงินสมทบ การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามมาตรา 73 และการจ่ายเงินทุนเลี้ยงชีพตามมาตรา 74
  - (7) การสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของครูใหญ่และครู
- มาตรา 67 ให้มีกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นทุนจ่ายให้แก่ครูใหญ่และครูตามมาตรา 66 (5) (6) และ (7)

กองทุนสงเคราะห์ระกอบด้วย เงินสมทบ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคและเงินรายได้อื่น เงินที่กองทุนสงเคราะห์ได้รับทั้งสิ้นเป็นของกองทุนสงเคราะห์ในกระทรวงศึกษาธิการ



LIRT

โดยมีต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การจัดการกองทุนสงเคราะห์ การเรียกเก็บและการนำส่ง เงินสมทบ การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ และการอุทธรณ์การจ่ายเงินสงเคราะห์หรือเงินทุนเลี้ยงชีพ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 66 (5) หรือ (6) ระเบียบนั้นต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 68 ให้ครูใหญ่ ครู ผู้รับใบอนุญาต และรัฐบาลออกเงินสมทบในกองทุนสงเคราะห์ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ครูใหญ่หรือครู ออกเงินสมทบในอัตราร้อยละสามของเงินเดือนรายเดือนที่ครูใหญ่หรือครูแต่ละคนได้รับ

(2) ผู้รับใบอนุญาตออกเงินสมทบเป็นจำนวนเท่ากับเงินสมทบที่ครูใหญ่หรือครูออกตาม

(1) เป็นรายคน

(3) รัฐบาลออกเงินสมทบเป็นจำนวนสองเท่าของเงินสมทบที่ครูใหญ่หรือครูออกตาม

(1) เป็นรายคน-

มาตรา 69 ให้ผู้รับใบอนุญาตเห็นหน้าที่หักและรวบรวมเงินสมทบของครูใหญ่หรือครูไว้หกราวที่มีกรจ่ายเงินเดือนรายเดือนตามอัตราที่ครูใหญ่หรือครูต้องออกสำหรับเดือนที่แล้วมาและให้นำส่งเงินสมทบดังกล่าวพร้อมทั้งเงินสมทบที่ผู้รับใบอนุญาตออกตามระเบียบการจัดการกองทุนสงเคราะห์และควรนำส่งเงินสมทบ ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไปทุกเดือน

ในกรณีผู้รับใบอนุญาตไม่อาจนำส่งเงินสมทบตามกำหนดเวลาในวรรคหนึ่งและให้ร้องขอผ่อนผันการนำส่งต่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมาย เมื่อรัฐมนตรีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีมอบหมายเห็นสมควร จะผ่อนผันเดือนกำหนดเวลาการนำส่งเงินสมทบออกไปก็ได้

มาตรา 70 ผู้รับใบอนุญาตซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือส่งไม่ครบจำนวนในคราวใดภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือภายในระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผันตามมาตรา 69 ต้องจ่ายเงินเพิ่มอีกในอัตราร้อยละสองต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ไม่นำส่ง หรือส่งไม่ครบในคราวนั้น

ในการคำนวณเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่ง เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา 71 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของครูใหญ่หรือครูผู้รับใบอนุญาตซึ่งไม่นำส่งเงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบเป็นระยะเวลาเกินหนึ่งปีโดยมีข้อขอให้ศาลมีคำสั่ง ทั้งนี้เพื่อยกให้เป็นเพื่อให้ได้รับเงินสมทบที่ค้างชำระ การมีคำสั่งให้ยึด आयัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งจะกระทำใ้ต่อเมื่อได้ส่งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตนำเงินสมทบ และเงินเพิ่มที่ค้างมาชำระภายในกำหนดไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ให้ผู้รับหนังสือนั้น

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง



LIART

มาใช้บังคับอนุโลม

เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าวให้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการยึด อายัด และขายทอดตลาด และชำระเงินสมทบและเงินเพิ่มที่ค้างจ่าย ถ้ามีเงินเหลือให้คืนแก่ผู้รับใบอนุญาตโดยเร็ว

มาตรา 72 เงินกองทุนสงเคราะห์ให้นำไปดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่กองทุนสงเคราะห์ได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เงินที่ได้จากการนำเงินสมทบไปดำเนินการหาผลประโยชน์ตามวรรคหนึ่งให้ส่งเข้าสมทบเป็นเงินกองทุนสงเคราะห์

มาตรา 73 ครูใหญ่หรือครูซึ่งมีนันทางานมาแล้วสามสิบวันนับแต่วันที่ออกเงินสมทbmลสิทธิได้รับการสงเคราะห์ในกรณีเจ็บป่วยและคลอดบุตร ดังต่อไปนี้

- (1) เมื่อตนเอง คู่สมรส ปิตามารดา หรือบุตรซึ่งอยู่ในความอุปการะและมีอายุไม่เกินยี่สิบปีบ่วยและเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล
- (2) เมื่อตนเอง หรือคู่สมรสคลอดบุตรและเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

การจ่ายเงินสงเคราะห์ตาม (1) หรือ (2) ให้จ่ายจากเงินกองทุนสงเคราะห์ ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 66

มาตรา 74 ครูใหญ่ หรือครูมลสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพเมื่อบอกจากงานดังต่อไปนี้

- (1) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 1 เท่ากับจำนวนที่ครูใหญ่หรือครูให้ออกสมทบตามมาตรา 68 (1) พร้อมทั้งคอกเบียดตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- (2) เงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 เท่ากับจำนวนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลให้ออกสมทบตามมาตรา 68 (2) และ (3) โดยไม่มีคอกเบียด

ครูใหญ่และครูมลสิทธิได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 ในกรณีบอกจากงานก่อนมีเวลาทำงานครบห้าปีบริบูรณ์ หรือออกจากงานโดยมลความคิด เว้นแต่เป็นการออกจากงานเพราะตายหรือเจ็บป่วยทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ หรือเพราะโรงเรียนเลิกกิจการ

ในกรณีที่ครูใหญ่หรือครูมีเวลาทำงานเกินห้าปีบอาจได้รับการพิจารณาให้ได้รับเงินทุนเลี้ยงชีพประเภท 2 มากกว่าจำนวนดังกล่าวใน (2) ก็ได้ ทั้งนี้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การนับเวลาทำงานให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือนที่ครูใหญ่หรือครูให้ออกเงินสมทบตามมาตรา 68 (1)

มาตรา 75 การนำเงินของกองทุนสงเคราะห์ไปใช้จ่ายเพื่อการบริหารงานของกองทุน



LIERT

สงเคราะห์ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 76 ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบบัญชีและการเงินของกองทุนสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

## หมวด 7

### คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน

มาตรา 77 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน" ประกอบด้วยเลขาธิการ เป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินสิบคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตและผู้แทนฝ่ายครู จำนวนฝ่ายละเท่ากันอย่างน้อยฝ่ายละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้ข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นเลขานุการ

วิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตและผู้แทนฝ่ายครูตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 78 ให้คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) พิจารณาวินิจฉัยข้อขัดข้องขัดแย้งระหว่างครูใหญ่หรือครูกับผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการ
- (2) พิจารณาวินิจฉัยคำร้องทุกข์ของครูใหญ่ ครู ผู้รับใบอนุญาต หรือผู้จัดการ
- (3) พิจารณาวินิจฉัยข้อขัดข้องเกี่ยวกับค่าชดเชย และค่าทดแทนซึ่งผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องจ่ายให้แก่ครูใหญ่หรือครูตามกฎหมายว่าด้วยแรงงาน
- (4) พิจารณาวินิจฉัยข้อขัดข้องในเรื่องอื่นตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบกำหนดไว้
- (5) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการคุ้มครองการทำงานมอบหมาย

วิธีพิจารณาของคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 79 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา 77 มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 80 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 79 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย



LIRT

- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (5) ไร้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษที่ให้การทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (6) รัฐมนตรีให้ออก เนื่องจากมีคุณสมบัติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (7) พ้นจากการเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือครู ในกรณีที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนฝ่ายผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แทนฝ่ายครู

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันและให้กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 81 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา 77 ซึ่งมีส่วนให้เสียโดยตรงในเรื่องที่ให้รับไว้พิจารณาเรื่องใดไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมพิจารณา เรื่องนั้น

มาตรา 82 เมื่อคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานได้รับเรื่องใดไว้พิจารณาตามมาตรา 78 และให้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ให้รับพิจารณาเป็นประการใดแล้ว ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้กรณิตทราบ

ในขณะที่เรื่องอยู่ในระหว่างดำเนินการพิจารณาวินิจฉัย ห้ามฝ่ายผู้รับใบอนุญาตหรือฝ่ายครูกระทำการใด ๆ อันเป็นการยุยง สนับสนุนหรือชักชวนให้ครูหรือนักเรียนทำการสนับสนุนหรือขัดขวางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย ทั้งต้องไม่กระทำการใด ๆ เป็นไปในลักษณะที่กระทบกระเทือนหรือเกิดความเสียหายต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือนักเรียน

มาตรา 83 ให้นำมาตรา 11 และมาตรา 12 มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองการทำงานและคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา 84 ให้นำมาตรา 14 มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการคุ้มครองการทำงานและคณะกรรมการโดยอนุโลม

## หมวด 8

### การเพิกถอนใบอนุญาต และมาตรการพิเศษ

มาตรา 85 ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งโรงเรียนตามมาตรา 18 ให้เมื่อปรากฏว่า



LIART

- (1) ผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 19
- (2) ผู้รับใบอนุญาตขาดทรัพย์สินที่จะดำเนินการของโรงเรียนได้
- (3) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้เกิดผลเสียหาย หรือ
- (4) ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาต หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ และเกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรง

มาตรา 86 ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู ให้เมื่อปรากฏว่า

- (1) ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 32 มาตรา 35 หรือมาตรา 40 แล้วแต่กรณี หรือ
- (2) ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้เป็นไปตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎกระทรวง หรือระเบียบ ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และทำให้เกิดผลเสียหาย มาตรา 87 คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 85 และมาตรา 86 ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตทราบ

มาตรา 88 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตของโรงเรียนใดถึงแก่ความตายและไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อดำเนินการโรงเรียนนั้นต่อไปได้ หรือเมื่อโรงเรียนใดมีเหตุตามมาตรา 85 ผู้อนุญาตอาจสั่งให้โรงเรียนนั้นอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนก่อนที่จะเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ และให้ตั้งคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนนั้น ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอีกไม่เกินหกคนทำหน้าที่แทนผู้รับใบอนุญาตและผู้จัดการเป็นการชั่วคราว และให้ปีประกาศการควบคุมโรงเรียนนั้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวันไว้ที่หน้าประตูโรงเรียนและที่อื่นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเห็นสมควร

ในกรณีที่ไม่มีที่ยื่นคำขอโอนโรงเรียนตามมาตรา 22 เพราะเหตุที่ผู้รับใบอนุญาตตายและไม่มีทายาทหรือมีทายาทแต่ไม่อาจตกลงกันเพื่อดำเนินการโรงเรียนได้ ให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนผู้รับใบอนุญาตเป็นการชั่วคราว

มาตรา 89 เมื่อมีคำสั่งควบคุมโรงเรียนตามมาตรา 88 แล้ว ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครู หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นของโรงเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนนั้นตามที่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมอบหมายและต้องจัดการอันสมควรเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในโรงเรียน และดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนตลอดเวลาที่โรงเรียนอยู่ในความควบคุมของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียน และต้องส่งมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินและหนี้สินของโรงเรียนให้แก่คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนโดยมิชักช้า

มาตรา 90 เมื่อคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนที่ถูกควบคุมตามมาตรา 88 ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ หรือไม่ควรให้ดำเนินการต่อไป และมีเหตุผลสมควร เพิก



LIRT

ตอนใบอนุญาตให้ตามตามมาตรา 85 หรือสมควรให้เลิกการควบคุม ให้รายงานให้ผู้อนุญาตทราบเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

มาตรา 91 ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมโรงเรียนให้คณะกรรมการควบคุมโรงเรียนมีอำนาจอย่างเดียวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา 98 และให้นำมาตรา 98 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 92 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานระหว่างที่โรงเรียนถูกควบคุมตามมาตรา 88 หรือการชำระบัญชี ให้จ่ายจากทรัพย์สินหรือกองมรดกของผู้รับใบอนุญาตให้ตามความจำเป็น

ในกรณีทรัพย์สินหรือกองมรดกของผู้รับใบอนุญาตไม่พอแก่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระหว่างการควบคุมโรงเรียนหรือการชำระบัญชีอาจนำเงินจากกองทุนสงเคราะห์ในส่วนที่ผู้รับใบอนุญาตและรัฐบาลออกเงินสมทบตามมาตรา 68 มาสมทบจ่ายก็ได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา 93 ในกรณีที่โรงเรียนใดถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายไม่ว่าด้วยเหตุใดจนไม่สามารถใช้เป็นโรงเรียนได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อนุญาตสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตหยุดดำเนินการโรงเรียนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนนั้นให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวความวรรคสอง ถ้าผู้รับใบอนุญาตปรับปรุงแก้ไขในโรงเรียนแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบเพื่่อมมีคำสั่งให้ดำเนินการโรงเรียนต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงเรียนให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดความวรรคสอง ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนได้ และให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีอำนาจดำเนินการช่วยเหลือครูใหญ่ ครูและนักเรียนของโรงเรียนนั้นให้ตามที่เห็นสมควร

ในระหว่างที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโรงเรียน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะใช้สถานที่แห่งอื่นเพื่อดำเนินการโรงเรียนเป็นการชั่วคราว ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต ในการนี้ผู้อนุญาตพิจารณาเห็นว่าสถานที่นั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้ดำเนินการโรงเรียนเป็นการชั่วคราวได้ก็ให้มีคำสั่งอนุญาต

## หมวด ๑

### การอุทธรณ์

มาตรา 94 ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามมาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 37 มาตรา 39 มาตรา 41 มาตรา 42



LIRT

มาตรา 57 หรือมาตรา 60 ผู้ขออนุญาตหรือผู้ยื่นคำขออนุญาต แล้วแต่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตหรือการไม่อนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 95 ในกรณีที่ผู้อนุญาตมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 62 มาตรา 85 หรือมาตรา 86 ผู้ยื่นคำขออนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครูแล้วแต่กรณี มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของผู้อนุญาตแจ้งการเพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 96 ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้จัดการมีคำสั่งลงโทษตามมาตรา 63 ครูใหญ่ หรือครูมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้อนุญาตภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของผู้อนุญาตให้เป็นที่สุด

มาตรา 97 ในกรณีที่คณะกรรมการคุ้มครองการหางานมีคำวินิจฉัยตามมาตรา 82 และได้แจ้งคำสั่งให้คู่กรณีทราบ หากคู่กรณีไม่พอใจคำสั่งนั้น ให้คู่กรณีมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

## หมวด 10

### พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา 98 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในโรงเรียน เพื่อตรวจสอบกิจการและการดำเนินงานของโรงเรียนในระหว่างเวลาทำการหรือเปิดทำการ ทั้งนี้ เพื่อตรวจตราควบคุมให้โรงเรียนปฏิบัติตามตามพระราชบัญญัติ

(2) มีหนังสือเรียกผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ หรือครู มาให้ข้อมูลหรือคำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครู หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนาจความสะดวกความสมัคร

มาตรา 99 ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง



LIRT

บัตรประจำตัวพนักงาน เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง  
 มาตรา 100 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินของที่เห็นว่าโรงเรียน  
 มิใช่เป็นการละเมิดต่อบทบัญญัติในมาตรา 59 เพื่อเป็นหลักประกันในการพิจารณาคดีไต่จนกว่า  
 พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ทั้งนี้ ไม่ว่าบรรดาสิ่งของนั้นจะ  
 เป็นของผู้ใด

สิ่งของที่ยึดหรืออายัดไว้ตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือศาล  
 ไม่พิพากษาให้ริบ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งคืนเจ้าของหรือผู้ครอบครองภายในกำหนดสามสิบวัน  
 นับแต่วันทราบ หรือถือว่าให้ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่คำพิพากษาถึงที่สุดแล้วแต่  
 กรณี ในกรณีไม่อาจรู้ได้ว่าผู้ใดเป็นเจ้าของ หรือผู้ครอบครองให้ส่งคืนผู้รับอนุญาต

มาตรา 101 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้า  
 พนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

## หมวด 11 บทกำหนดโทษ

มาตรา 102 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 18 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท  
 ในกรณีที่ผู้ใดได้รับโทษตามวรรคหนึ่งแล้วกระทำความผิดอีก ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองพัน  
 บาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา 103 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 18 วรรคสาม ต้องระวางโทษ  
 ปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งร้อยบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา 104 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 มาตรา 21 มาตรา  
 37 มาตรา 41 หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 18 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่  
 ห้าร้อยบาทถึงสองพันบาท

มาตรา 105 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 24  
 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 106 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 30 มาตรา 33 หรือมาตรา 38  
 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 107 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 มาตรา 34 หรือมาตรา 39 ต้องระวางโทษปรับ  
 ไม่เกินห้าพันบาท

ผู้ใดถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูยังกระทำกรเป็นผู้จัดการ



LIRT

ครูใหญ่ หรือครูอีก หรือผู้ใดที่ได้รับโทษตามวรรคหนึ่งแล้วกระทำผิดซ้ำอีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 108 ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 109 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ควบคุมดูแลโรงเรียน หรือละเลยให้โรงเรียนดำเนินการไปโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 45 หรือมาตรา 50 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 110 ผู้ใดมีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจให้เป็นไปตามมาตรา 46 มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 มาตรา 52 มาตรา 53 หรือมาตรา 54 ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตราดังกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 111 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเรียกเก็บค่าธรรมเนียมโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 51 หรือเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นนอกจากค่าธรรมเนียม ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา 112 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตที่ส่งตามมาตรา 55 หรือมาตรา 56 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 113 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 57 มาตรา 58 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 114 ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 59 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 115 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกดำเนินการโรงเรียนโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 60 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 116 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา 66 (1) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 117 ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่จ่ายค่าชดเชยหรือค่าทดแทนให้แก่ครูใหญ่ หรือครูคานาคำวินิจฉัยของคณะกรรมการคุ้มครองการหางานตามมาตรา 78 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา 118 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 82 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 119 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าพนักงานในการปฏิบัติ การตามหน้าที่ตามมาตรา 98 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 120 ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล



LI RT

กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำของนิติบุคคลนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

มาตรา 121 บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้เลขาธิการสำหรับกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่นมีอำนาจเปรียบเทียบกับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

### บทเฉพาะกาล

มาตรา 122 ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ซึ่งอยู่ในตำแหน่งในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ออกคณะกรรมการการศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 123 ให้โรงเรียนราษฎร์ที่จัดตั้งตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์เป็นโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้เป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครู ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์เป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่หรือครูแล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 124 ให้บรรดากฎกระทรวง และระเบียบที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงและระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....  
 .....



## อัตราค่าธรรมเนียม

---

(1) ค่าขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน	ฉบับละ	5 บาท
(2) ค่าฤทธิศัพท์	ฉบับละ	5 บาท
(3) ค่าร้องและรายงานต่าง ๆ	ฉบับละ	5 บาท
(4) ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน	ฉบับละ	1,000 บาท
(5) ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ	ฉบับละ	50 บาท
(6) ใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่	ฉบับละ	25 บาท
(7) ใบอนุญาตให้เป็นครู	ฉบับละ	15 บาท
(8) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	10 บาท
(9) หนังสืออนุญาตอื่น	ฉบับละ	10 บาท
(10) การคัดสำเนาเอกสาร	หน้าละ	5 บาท



ขอเชิญคณะกรรมการมาธิการวิสามัญเข้าประจำที่ครับ  
(คณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการมาธิการมีอะไรแถลง  
เพิ่มเติมใหม่ครับ

นายบุญสม มาร์ติน (ประธานคณะกรรมการมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่  
เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีความเกียรติ พระราชบัญญัติเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนซึ่ง  
ทางสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งมาให้วุฒิสภาพิจารณานั้น ซึ่งมีเวลาเหลือพิจารณาอยู่เพียง 2 วัน มี  
ทั้งหมดด้วยกัน 124 มาตรา คณะกรรมการได้พิจารณากันอย่างรอบคอบแล้วเห็นว่าเป็นพระ  
ราชบัญญัติซึ่งมีความสมบูรณ์อยู่แล้ว และไม่มีผู้ใดแปรญัตติเลย จึงไม่มีการแก้ไขในตอนที่  
นั่งสนทนาก่อนจากข้อสังเกตบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออกข้อบังคับ ระเบียบหรือกฎกระทรวง  
ต่อไป ผมขอกราบเรียนท่านที่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการ

พลตรี กระจี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการวุฒิสภา) : ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียน  
เอกชน พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำบวกรก ไม่มีการแก้ไข มาตรา  
1 มาตรา 2 มาตรา 3 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 6 ไม่มีการแก้ไข หมวด  
1 คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่มีการแก้ไข มาตรา 7 มาตรา 8 ไม่มีการแก้ไข มาตรา  
9 มาตรา 10 มาตรา 11 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 ไม่มีการแก้ไข  
หมวด 2 ลักษณะและการจัดตั้งโรงเรียน ไม่มีการแก้ไข มาตรา 15 ไม่มีการแก้ไข มาตรา  
16 มาตรา 17 มาตรา 18 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 19 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 20 มาตรา  
21 มาตรา 22 มาตรา 23 ไม่มีการแก้ไข หมวด 3 การบริหารและการควบคุมโรงเรียน ไม่  
มีการแก้ไข มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 26 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 27 มาตรา 28  
มาตรา 29 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 ไม่มีการแก้ไข  
มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 37 มาตรา 38 มาตรา 39  
มาตรา 40 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 44 มาตรา 45 ไม่มี  
การแก้ไข มาตรา 46 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 47 มาตรา 48 มาตรา 49 ไม่มีการแก้ไข  
มาตรา 50 มาตรา 51 มาตรา 52 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 53 มาตรา 54 มาตรา 55 ไม่มี  
การแก้ไข มาตรา 56 มาตรา 57 มาตรา 58 มาตรา 59 มาตรา 60 ไม่มีการแก้ไข หมวด  
4 จรรยา มารยาท วินัยและหน้าที่ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 61 มาตรา 62 มาตรา 63 ไม่มี  
การแก้ไข หมวด 5 การอุทธรณ์ ส่งเสริม และช่วยเหลือโรงเรียน ครูใหญ่ และครู ไม่มีการ  
แก้ไข มาตรา 64 มาตรา 65 ไม่มีการแก้ไข หมวด 6 การคุ้มครองการทำงาน และการ  
สงเคราะห์ครูใหญ่ และครู ไม่มีการแก้ไข มาตรา 66 มาตรา 67 มาตรา 68 ไม่มีการแก้ไข  
มาตรา 69 มาตรา 70 มาตรา 71 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 72 มาตรา 73 มาตรา 74 ไม่มี



LIRT

การแก้ไข มาตรา 75 มาตรา 76 ไม่มีการแก้ไข หมวด 7 คณะกรรมการคุ้มครองการทำงาน  
 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 77 มาตรา 78 มาตรา 79 มาตรา 80 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 81  
 มาตรา 82 มาตรา 83 มาตรา 84 ไม่มีการแก้ไข หมวด 8 การเพิกถอนใบอนุญาตและมาตร-  
 การพิเศษ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 85 มาตรา 86 มาตรา 87 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 88  
 มาตรา 89 มาตรา 90 มาตรา 91 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 92 มาตรา 93 ไม่มีการแก้ไข  
 หมวด 9 การอุทธรณ์ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 94 มาตรา 95 มาตรา 96 มาตรา 97 ไม่มี  
 การแก้ไข หมวด 10 พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 98 มาตรา 99 มาตรา 100  
 มาตรา 101 ไม่มีการแก้ไข หมวด 11 บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 102 ไม่มีการ-  
 แก้ไข มาตรา 103 มาตรา 104 มาตรา 105 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 106 มาตรา 107  
 มาตรา 108 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 109 มาตรา 110 มาตรา 111 ไม่มีการแก้ไข มาตรา  
 112 มาตรา 113 มาตรา 114 และมาตรา 115 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 116 มาตรา 117  
 มาตรา 118 มาตรา 119 ไม่มีการแก้ไข มาตรา 120 มาตรา 121 ไม่มีการแก้ไข บท  
 เฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข มาตรา 122 มาตรา 123 มาตรา 124 ไม่มีการแก้ไข อัตราค่า  
 อรรถนนิยม ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : จบการพิจารณาในวาระที่ 2 แล้ว ต่อไปก็เป็นการ  
 การพิจารณาในวาระที่ 3 ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภา-  
 ผู้แทนราษฎร ท่านผู้ใดเห็นชอบด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา  
 ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. .... ได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะ  
 กรรมการวิสามัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกต-  
 ของคณะกรรมการวิสามัญหรือไม่ ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมก็จะแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไปตามข้อ  
 บังคับที่ 79 ขอเชิญเสนาธิการดำเนินการอ่านข้อสังเกตครับ

พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการ

1. รัฐควรวางวิธีการเพื่อแก้ปัญหาความซ้ำซ้อน และความไม่สอดคล้องในการจัดการ  
 ศึกษาาระดับสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ไม่เก็บระดับปริญญาตรีที่อาจเกิดขึ้นระหว่างโรง-  
 เรียน เอกชนและสถาบันอุดมศึกษา

2. ควรจะมีผู้แทนจากขบวนการมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง  
 ชาติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการการศึกษาเอกชนด้วย เพื่อให้มีการประสานงานระหว่างหน่วย-  
 งานที่เกี่ยวข้อง



LIART

3. คณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรให้ความเห็นหรือคำแนะนำแก่รัฐมนตรี เกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. รัฐมนตรีควรวางระเบียบการรับรองมาตรฐานการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาการ และในระดับการศึกษาที่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

5. องค์ประกอบของคณะกรรมการอำนวยการไม่เกิดความสมดุล เพราะเป็นฝ่ายของผู้รับใบอนุญาตเกือบทั้งหมด ควรจะมีบุคคลภายนอกในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิบ้าง

6. การให้ประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่เปิดสอนในโรงเรียนควรให้กระทรวง-มนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ให้รับรองมาตรฐานการศึกษาในสาขาวิชาที่มีการสอนนั้นเสียก่อน

7. ทางโรงเรียนจะต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในการสอดส่องดูแลไม่ให้นักเรียนกระทำความผิดภายนอกบริเวณโรงเรียน

8. การนำเงินทุนสงเคราะห์ไปหาผลประโยชน์ ให้คณะกรรมการการศึกษาเอกชนพิจารณาสมัครอง และกำหนดสัดส่วนของเงินที่จะเอาไปหาผลประโยชน์ให้เหมาะสม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : จบข้อสังเกตจนครบ ผมจะขอมติที่ประชุมว่าเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น (มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ทางสภาก็จะให้แจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไปตามข้อบังคับ

ต่อไป 4.3 เป็นการพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติสร้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วพระราชบัญญัติฉบับนี้เหลือเวลาอีก 32 วันนะครับ



(ตำนาน)

ที่ 1124/2525

วุฒิสภา

8 กรกฎาคม 2525

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการ  
วิสามัญ 1 ชุด

ตามที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสม-  
โภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร  
เห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

- |                                  |                                     |
|----------------------------------|-------------------------------------|
| 1. นายเจลีชัย ไทหยากม            | 2. พลเรือตรี ชชาติ ศิษุบุตรจง       |
| 3. พลอากาศตรี ธนูธรรม ประมวญทอง  | 3. นายธรรมบุญ ลัดพลี                |
| 5. พลโท ประทีน พัฒนธรรม          | 6. พลเรือเอก ประพันธ์ จันทวิรัช     |
| 7. พลอากาศเอก ประพันธ์ ชูปะเหมีย | 8. พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น            |
| 9. นายปลั่ง มีจุล                | 10. พลอากาศตรี เปื้องวิทย์ หงสนันท์ |
| 11. พลอากาศเอก พะเนียง กานตวิทย์ | 12. พลตรี พิจิตร กุลละวณิชย์        |
| 13. นายพิศาล มุตศาสตร์สาทร       | 14. นายมารุต บุญนาค                 |
| 15. ร้อยเอก ละเมียน นุดยะมาน     | 16. พลอากาศโท วันชัย ทิไลพงษ์       |
| 17. พันเอก สงวน คำวงษา           | 18. นายสมภพ โทตระกิตย์              |
| 19. พลโท สืบ อักษรานุเคราะห์     | 20. พลตำรวจเอก สุรพล จุลละพราหมณ์   |
| 21. นายसानนท์ สายสว่าง           | 22. หลวงอรุณทิศาสดุฑ์               |
| 23. พลเรือเอก โสภาส จามิตรผล     |                                     |

ร่างพระราชบัญญัตินี้ วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2525  
บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน



LIART

474

มาเพื่อให้โปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลอากาศเอก **พะเนียง กานตรัตน์**  
(พะเนียง กานตรัตน์)  
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ  
โทร. 2820889  
2820890



## รายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ชุดที่ 2 ครั้งที่ 5/2525 (สมัยสามัญ) วันศุกร์ที่ 18 มิถุนายน 2525 ได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติกายใน 15 วัน นั้น บัดนี้ ให้ดำเนินการแล้วปรากฏผลดังนี้

1. ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ให้เลือก พลอากาศเอก พะเนียง กานต์รัตน์ เป็นประธานคณะกรรมการฯ และเลือก พันเอก สงวน คำวงษา เป็นเลขานุการคณะกรรมการฯ
2. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายกนก อินทร์มรรชัย ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม นายวิจิตร ทองคำ รองอธิบดีกรมราชทัณฑ์ นายผัน สีดา นิตกร 7 หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย กองทัพอากาศ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย พันเอก ประจักษ์ ศศะนาวิน หัวหน้ากองนิติธรรมทหาร กรมพระธรรมบุญ และพันตรี สุธี ภวกุล หัวหน้าแผนกนายและการราชทัณฑ์ กองนิติธรรมทหาร กรมพระธรรมบุญ กระทรวงกลาโหม
3. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ
4. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

ตัวแปร

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 1

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 2

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 3

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 4

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา 5

มีการแก้ไข

พันเอก สงวน คำวงษา กรรมาธิการ ขอสงวนความเห็นโดยให้  
คงความในมาตรา 5 ไว้ตามร่างเดิม

มาตรา 6

ไม่มีการแก้ไข



LIRT

มาตรา 7

ไม่มีการแก้ไข

5. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วย  
แล้ว

สงวน คำวงษา

(พันเอก สงวน คำวงษา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา





และให้หมายความรวมถึงผู้ดูแลงโธตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือหัวหน้าคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินในลักษณะข้างองเดียวกับโธทางวินัย

มาตรา 4 ให้สำงมตทินให้แกบรรคาศูผู้ดูแลงโธในกรณีความลิตค่าง ๆ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือใน วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 และได้หันโธไปแลวก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หรือซึ่งได้หันโธไปโดยผลแห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโธ พ.ศ. 2525 โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยดูแลงโธในความลิตค่นัน ๆ

มาตรา 5 ให้สำงมตทินให้แกบรรคาศูผู้ดูแลงโธทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 และได้ดูแลงโธหรือลงทัณฑ์ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ~~ส่วนที่ส่งรรคาศูผู้ดูแลงโธวินัยที่ได้รับหิรโธหรือรรคาศูผู้ดูแลงโธลงทัณฑ์ภายหลัง ไม่ส่งหิรโธลิตค่างอตส่งหิรโธลิตค่างอตหรือไม่ได้ที่กลง~~ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยดูแลงโธหรือลงทัณฑ์ทางวินัย ~~หรือลิตค่างอตส่งหิรโธลิตค่างอตวินัย แต่ลิตค่างอต~~

มาตรา 6 การสำงมตทินตามมาตรา 4 และมาตรา 5 ไม่ก่อให้เกิดลิตหธิแก่ผู้ให้บริการสำงมตทินในอันที่จะเรียกรองลิตหธิหรือประโยชนใด ๆ ทั้งลัน

มาตรา 7 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....



ขอเชิญคณะกรรมการมาธิการวิสามัญเข้าประจำที่  
(คณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการมาธิการวิสามัญรับ เรื่องพระราชบัญญัติ  
ล้างมลทิน ขอเชิญประธานกรรมาธิการวิสามัญแสดงครับ

พลอากาศเอก พะเนียง กานตวัณ (ประธานคณะกรรมการมาธิการ) : เรียนท่านประธาน  
ที่เคารพและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้างมลทิน  
ในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... ได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว และ  
นำเรียนสภาเพื่อพิจารณาในวันนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการนั้นส่วนใหญ่จะมีความเห็น  
สอดคล้องกันกับร่างเดิมที่ทางสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอมา แต่ว่ามีปัญหาอยู่ในมาตรา 5 ซึ่งร่าง  
ของรัฐบาล เดิมนั้นมิได้มีการกล่าวถึงบุคคลซึ่งได้ก่อความไม่สงบในวันที่ 1 ถึง 3 เมษายนที่  
แล้วไว้ด้วย ทั้งนี้ในร่างของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในร่างของเดิมของรัฐบาลนั้นมิได้กล่าวถึง  
เพราะเห็นว่าเจตนาของกฎหมายฉบับนั้นต้องการจะล้างมลทินผู้ที่ได้กระทำความผิดแล้วที่ได้รับโทษ  
และหันโทษไปแล้ว แต่ส่วนบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งปฏิบัติเหตุการณ์ไม่เรียบร้อย วันที่ 1 ถึง 3  
เมษายนนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ได้ถูกราชการผู้บังคับบัญชาพิจารณาสอบสวนลงโทษไปแล้ว ก็มีส่ว  
อยู่ในข่ายของกฎหมายฉบับนี้ แต่ส่วนบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งในการกระทำในครั้งเดียวกันยังอยู่ใน  
ระหว่างการสอบสวนไม่เสร็จสิ้น เพราะฉะนั้นบุคคลเหล่านี้จะไม่อยู่ในขอบข่ายของกฎหมายฉบับ  
นี้ตามที่รัฐบาลร่างขึ้น แต่ปรากฏว่าสภาผู้แทนราษฎรนั่นเองได้มีความเห็นว่าควรจะให้ความยุติ  
ธรรมแก่บุคคลซึ่งกระทำความผิดในเรื่องเดียวกันในเวลาเดียวกันได้รับการล้างมลทินไปพร้อม  
กันเสียเลยแม้ว่าการสอบสวนจะไม่เสร็จ เพราะให้ชี้แจงเหตุผลว่าการสอบสวนช้าหรือเร็วนั้นมี  
ใช่เป็นเรื่องของตัวผู้ถูกลงโทษหรือถูกกระทำความผิด ถูกกล่าวหากระทำความผิด แต่เป็นเรื่องของ  
เจ้าหน้าที่สอบสวนช้าเอง เพราะฉะนั้นเพื่อความเป็นธรรมทางผู้แทนราษฎรจึงได้เสนอให้มีการ  
คลุมถึงบุคคลกล่าวถึงบุคคลเหล่านี้ไว้ด้วย แต่ในกรรมาธิการได้พิจารณาทั้งอันนี้ในทางที่ปฏิบัติก็  
รู้สึกว่าปรากฏเสียงส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรปฏิบัติตามข้อเสนอมติทางรัฐบาลเสนอไว้ คือว่า  
ไม่คลุมอยู่ด้วยโดยคะแนนเสียง 7 ต่อ 2 แต่ว่ามีการการเสี่ยงจากส่วนน้อยก็เห็นว่าควรจะเป็น  
ไปตามซึ่งขอโทษ คือคณะกรรมการส่วนข้างมากก็เห็นด้วยกับร่างของรัฐบาล แต่ผู้แทนส่วนน้อย  
ไม่เห็นด้วยว่าควรจะเป็นตามที่ผู้แทนราษฎรได้เสนอไว้ ก็จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านเลขาธิการรัฐสภา ดำเนินการครับ

พลตรี กระจวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติล้างมลทิน  
ในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข  
คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข มาตรา 1 มาตรา 2 มาตรา 3 มาตรา 4 ไม่มีการแก้ไข มาตรา  
5 มีการแก้ไข มีการมาธิการของสงวนความเห็น

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ



LIART

ทันเอก สงวน คำวงษา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้เกี่ยวข้องที่ กระหม่อม ทันเอก สงวน คำวงษา วุฒิสมาชิก กรรมาธิการ กระหม่อมเป็นกรรมาธิการส่วนข้างน้อยที่ไม่เห็นด้วยกับมติคณะกรรมการที่แก้ไขมาตรา 5 แห่งร่างพระราชบัญญัติสร้างมรดกในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี พ.ศ. .... จึงให้สงวนความเห็นเพื่อขอให้สภาให้วินิจฉัย

กระหม่อมเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติสร้างมรดกนั้น ที่สภาผู้แทนราษฎรได้เสนอมาให้พิจารณา เพราะกระหม่อมเห็นว่าข้อความที่สภาผู้แทนราษฎรได้เพิ่มเติมมานั้น ไม่ขัดกับหลักการซึ่งหลักการของร่างกำหนดนี้ให้มีกฎหมายว่าด้วยการสร้างมรดกในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ส่วนเหตุผลเป็นความเห็นและนับเป็นคำอธิบายเพื่อให้เข้าใจชัดแจ้งยิ่งขึ้น เหตุผลก็คือเหตุผลเหตุผลไม่ใช่หลักการ ครับผม

ข้อความที่สภาผู้แทนราษฎรแก้ไขเพิ่มเติมนั้น เพิ่มเติมความว่า "ให้รวมถึงบรรดาสกุลพระมหากษัตริย์ที่ได้รับนิรโทษกรรมทางอาญาตามกฎหมายแล้ว ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้ไม่มีโทษเคยถูกลงโทษ หรือลงทัณฑ์ทางวินัย หรือมิได้กระทำความผิดทางวินัยแล้วแต่กรณี"

ท่านประธานที่เคารพ ท่านวุฒิสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ที่สภาผู้แทนราษฎรเพิ่มเติมมานั้น กระหม่อมพิจารณาแล้วเห็นว่า นอกจากจะไม่ขัดต่อหลักการซึ่งได้ทราบ เรียบมาแล้ว

กระหม่อมยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า ความผิดอุกฉกรรจ์นั้นโทษ คือความผิดทางอาญาไม่ว่าจะเป็นความผิดต่อแผ่นดินหรือความผิดต่อส่วนตัว อันเป็นความผิดที่ส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน อันเป็นที่รักและหวงแหน ท่านยังนิรโทษกรรมไว้ ก็เหตุใดความผิดหมองหรือความไม่บริสุทธิ์ที่ เรียกว่ามรดกนั้น เป็นเรื่องค่อนข้างเล็กน้อยเหลือเกิน ท่านยังคิดที่จะยับยั้งเอาไว้ เสมือนหนึ่งปล่อยช้างให้หลุดไปทั้งตัว เหลือหางอยู่ติดเดียว ช้างตัวนั้นก็เลยขาดอิสระเสรีไป กระหม่อมรู้สึกว่าจะเป็นเรื่องขำขัน ครับผมท่านประธาน

ท่านประธานที่เคารพ กระหม่อมก็เหมือนท่านประธานและบรรดาท่านวุฒิสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่ได้ตั้งใจและกำลังปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนชาวไทย การที่กระหม่อมไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการส่วนข้างมากเป็นการยืนยันถึงจรรยาบรรณมาให้ไว้แก่สภาแห่งนี้

ร่างพระราชบัญญัติสร้างมรดกนั้นชื่อร่างที่บ่งชัดอยู่แล้วว่าเพื่อสร้างมรดกในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี นี้ก็พันวาระ 200 ปีมาเกือบจะ 3 เดือนแล้วกฎหมายที่จะเป็นคุณต่อผู้ได้รับเคราะห์กรรมก็ยังไม่เป็นผล

กระหม่อมจึงขอทราบ เรียบเชิญชวนท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทุกท่านได้มาร่วมกันปรึกษาบุคคลกรรมาธิการเพื่อสนองเจตนารมณ์อันชอบรับด้วยเมตตาธรรมอันสูงส่งของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐบาลของสด บันันสภาผู้แทนราษฎร ปัดเป่าความทุกข์ทางกายและทางใจของบุคคล



LIART

ผู้ประสพชะตากรรมและกำลังรอคอยผลในทางที่เป็นคุณแก่เขาซึ่งหลายอยู่ในขณะนี้ ด้วยการวินิจฉัย  
 ด้ยให้ความเห็นชอบด้วยกับว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวมตหมในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200  
 ปี ตามร่างที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอ กระผมขอขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

ร้อยเอก ละเมียม บุญยะมาน (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม  
 ร้อยเอก ละเมียม บุญยะมาน ซึ่งเป็นกรรมาธิการเสียงข้างน้อยผู้หนึ่ง กระผมขอกราบเรียน  
 ทักท้อไปน้ครับ คือในการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เคิมชื่อความมานั้น ในที่ประชุมกรรมาธิ-  
 การมีความเห็นว่าถ้าเคิมเข้าไปอย่างนั้นแล้วก็ผู้ที่ยังไม่โ้กลงโ้ชในทางวินัยนั้นก็ต้องโ้รับผลใน  
 มาตรา ๓๓ โ้ด้วยและไม่เป็นการที่ว่าไม่มีที่สิ้นสุด ส่วนกระผมมีความเห็นว่าตามผู้แทนราษฎรโ้  
 เคิมไปนั้นมิใช่จากักคืออยู่ว่า 1. ผู้ที่โ้รับนโร้ชกรรมาทางอาญาตามกฎหมายนี้แล้ว 2. กฎหมายที่  
 ออกนั้นต้องก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 เท่านั้น เพราะฉะนั้นกฎหมายนโร้ชกรรมา  
 นั้นก็ต้องเป็นไปตามกำหนดเวลา ซึ่งจะไม่โ้ส่วนกฎหมายที่ออกมาภายหลังวันที่ 6 ก็จะไม่โ้ผล  
 ตามกฎหมายดังกล่าวมตหมนั้น กระผมโ้มาพิจารณาแล้วว่าผู้โ้รับนโร้ชกรรมาตาม 2 ข้อนี้บาง  
 คนก็โ้มีการสอบสวนทางวินัยไปแล้วและโ้ถูกลงโ้ชไปแล้ว ผู้นั้นก็โ้รับผลตามมาตรา 5 ตาม  
 ที่ทางรัฐบาลโ้เสนอมา แต่บางคนที่ยังไม่ถูกลงสอบสวนหรือยังถูกลงสอบสวนแต่ยังไม่ปรากฏผลขึ้นมา  
 กระผมถือตามหลักกฎหมายอาญาที่ว่าถ้ามีกฎหมายอื่น กฎหมายภายหลังที่บัญญัติออกมาซึ่งโ้ผลโ้ให้  
 กระผมผู้กระห้ความผิดนั้นผู้นั้นก็ยอมโ้รับผลตามกฎหมายที่ออกมาภายหลังด้วย กระผมถึง  
 หลักว่าผู้ที่กระห้ความผิดและโ้รับผลคือโ้รับนโร้ชกรรมาทางอาญาตามกฎหมายก่อนวันที่ 6  
 เมษายน ซึ่งโ้รับโ้ชทางวินัยไปแล้ว และบางคนที่ยังไม่โ้รับการสอบสวนทางวินัยก็ควรโ้รับ  
 คุกจากกฎหมายฉบับเดียวกัน กระผมถึงมีความเห็นว่าตามผู้แทนราษฎรโ้ เคิมไปนั้นควรจะเป็น  
 ไป คงจะมีเหตุผลตามที่กระผมโ้กราบเรียนมา กระผมถึงมีความเห็นตามกรรมาธิการเสียง  
 ข้างน้อยในที่ประชุมกรรมาธิการ ขอขอบพระคุณครับ

นายธรรมบุญ สัททลี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ สัททลี  
 กระผมอยากกราบเรียน เหตุผลที่คณะกรรมาธิการโ้โ้ชื่อความมานั้นโ้โ้ชค่าโ้ซึ่งท่านสมาชิกผู้  
 มีเกียรติโ้รับแจกไปทุกท่านแล้วนั้นดังนั้นะครับ คือโดยเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โ้โ้  
 เสนอขึ้นมาสู่สภานั้นนะครับ ก็โ้กำหนดครุโ้โ้เฉพาะบุคคล 2 กลุ่มเท่านั้นเอง ซึ่งก็ปรากฏอยู่  
 ความว่าของพระราชบัญญัติฉบับนั้นะครับ ก็คือแก่บุคคลที่เคยต้องโ้ชในกรณีความผิดต่าง ๆ โ้โ้  
 ห้ก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน ตามมาตรา 4 แล้วก็ตามมาตรา 5 คือผู้โ้ถูกลงโ้ชทางวินัยใน  
 กรณีซึ่งโ้โ้ก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน เท่านั้นเอง โ้โ้โ้ชื่อความในเหตุผลหรือหลักการที่  
 คุกไม่โ้ถึงผู้กระห้ความผิดที่รับนโร้ชกรรมาทางกฎหมาย แม้แต่ถ้ามีการสอบสวนแล้วหรือไม่ก็ตาม  
 นี้ประการที่ 1 นะครับ เรายังเห็นว่าเมื่อรัฐบาลมีเจตนารมโ้ต้องการที่จะออกร่างพระราชบัญญัติ  
 ฉบับนี้มาเพื่อผลทางด้านสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ให้เป็นคุณแก่บุคคลเพียง 2 กลุ่ม ก็คือเป็น



LIRT

หลักการที่เราต้องปฏิบัติตามนั้น ถ้าเราเพิ่มเติมขึ้นก็จะเป็นการที่ไม่ตรงตามหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินั้น และอีกประการหนึ่งก็จะเป็นการเลือกปฏิบัติ ทำให้กระทบถึงสิทธิของเรียมว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ ก็โดยเหตุผลที่ว่าถ้าอ่านข้อความฉบับแรก จะเห็นได้ว่าผู้กระทำความผิดที่ไต่ป็นโรหกรรม ไม่ว่าจะให้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม พวกนี้ถ้าได้รับการล้างมลทินแล้วโดยเฉพาะอย่างซึ่งข้าราชการตำรวจจะมีสิทธิไต่กลับเข้ารับราชการทันทีในยศเท่าเดิม ต้องไม่น้อยกว่าเดิมด้วยนะครับ แต่ว่าถ้าผู้ให้รับการพิจารณาโทษทางวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าถูกออกไปแล้วนะครับ ให้รับการล้างมลทินตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จริงแต่ว่าไม่เกิดสิทธิครับที่จะขอกลับเข้ารับราชการใหม่ เพราะว่าตามมาตรา 6 นั้นได้เขียนบังคับไว้แล้ว ดังนั้นจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่กลุ่มผู้ที่ถูกพิจารณาโทษทางวินัยและออกไปแล้วทั้งกล่าวไม่เกิดสิทธิที่จะกลับเข้ามา แต่ผู้ที่ล้างมลทินอยู่กลับได้รับการพิจารณาทันที นี่ก็เห็นแล้วครับว่าเป็นการให้ถูกก็จริง แต่ก็ไม่โทษแก่บางกลุ่มอีกเหมือนกัน แล้วอีกประการหนึ่งที่กระทบยกกรทวเรียนเพิ่มเติมก็คือว่า สำหรับผู้ที่ถูกสอบสวนอยู่ทางวินัยนั้น กระผมก็ไม่แน่ใจนะครับว่า ทุกท่านจะยินดีที่จะให้ล้างมลทิน เพราะว่าทุกท่านที่ถูกสอบสวนอยู่นั้นโดยหลักนิติศาสตร์ก็ถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ แล้วอยู่ ๆ ก็ไปบอกล้างมลทินให้กระผมเองยังนึกว่าถ้ากระผมถูกสอบสวนอย่างนั้นจะมาล้างมลทินให้กระผมไม่ยอมครับ ลูกหลานโตขึ้นมา เพื่อนฝูงลูกหลานมันชี้หน้าว่าใช้พ่อแกล้างมลทินมาเป็นคนไม่ดี กระผมไม่มีทางจะเถียงครับ ลูกกระผมก็ไม่มีทางจะเถียงกับเขา เพราะล้างมลทินไป ตรงกันข้ามครับ กระผมจะต้องยืนยันให้สอบสวนครับ เพราะว่าเราไม่ผิดสอบสวนก็ต้องชี้ว่าเราไม่ผิดเราสบายใจเดินตามถนนได้อย่างสบาย ชูคอให้สบาย ลูกหลานเรา ก็มองหน้าเพื่อนให้สนิท แต่โดยที่ไม่รู้ผลเลยมาบอกว่าล้างมลทินแล้วมันเสียทันทีครับ มันเป็นบาปที่ตราตลอดไปเลย ผลอันนี้ไม่เกิดละครับกับคนบริสุทธิ์ที่ล้างมลทินอยู่เขาจะไม่ยอมรับหรือครับ แล้วก็จะจี้ทักท้วงด้วย ไปบังคับเขาอย่างนั้นให้รับการล้างมลทิน นี่ก็ผิดหลักนิติศาสตร์ ฉะนั้นก็ว่านักคนดูข้อความฉบับแรกจะเห็นว่าไม่รับกันเลย เพราะว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับการพิจารณาถ่วงถ่วงมาอย่างคืดแล้ว กระผมเห็นด้วยเลยนะครับ มีความสมบูรณ์ถูกต้องทุกประการ เมื่อมาเติมโดยถูกละทุกกระทันหันในรัฐสภา ขอโทษเถอะครับ ในสภาผู้แทนราษฎรตามการอภิปรายขึ้น่าของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่าน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อยๆ อย่างเช่นในเรื่องประมวลกฎหมายพิจารณาความอาญาที่เกิดจากการอภิปรายขึ้น่าเพียงท่าน 2 ท่าน ก็ทำให้เกิดใจจากร่างเดิมของรัฐบาลขึ้นมาอย่างในการควบคุมผู้ต้องหาที่จะฆ่า 7 วันเหลือ 5 วัน ซึ่งทางตุลาการก็ได้แก้ไขกลับไปแล้ว อันนี้ก็เช่นเดียวกัน เกิดจากการขึ้นมา แล้วก็เกิดการแก้ไขขึ้นเท่านั้น ข้อความจึงไม่รัดกุมครับ จะเห็นได้เลยว่าในตอนต้นในมาตรา 5 นี้ ก็ว่าท่านดูความอ่านขอความกุดพ่น่าประธาอนุญาตให้อ่านนะครับ "ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในการตีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525" นี่ท่านก็บังคับไว้เลยครับว่าเฉพาะกลุ่มที่ถูกลงโทษทางวินัยในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2525 แต่ในตอนที่เข้ามาเติมเอาข้อ



ครับ รวมทั้งบรรดาผู้ทำผิดวินัยที่ได้รับบทโทษกรรมทางอาญาตามกฎหมายแล้ว ไม่ว่าจะให้มีภาร  
 สอดสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตามมักกลับมาคลุมกุกตอกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องกระทำก่อน  
 หรือในวันที่ 6 เมษายนนี้ เป็นข้อความเติมทีหลังเงื่อนเวลานั้นมา จึงไม่อยู่ในข้อบังคับของ  
 เงื่อนเวลานั้น เป็นการเปิดช่องเวลาให้ทำผิดตลอดเวลาอีก ไม่ว่าจะทำให้เมื่อไร ไม่ว่าจะถูก  
 สอดสวนหรือไม่ก็ตาม คอมันก็ยังทำให้ครับ ถ้าจะหาอย่างที่เราผ่านร่างพระราชบัญญัติไปเมื่อกี้  
 ส่งกรรมมาอีกยาวไปก็เช่นเดียวกันครับ เป็นการให้คนไปกระทำผิดให้จนกว่ากฎหมายจะออก อันนั้น  
 ไม่มีกฎหมายใหม่ในโลกเขาให้สิทธิอย่างนั้นหรอกครับ เช่นเดียวกับเรื่องนี้เหมือนกัน ที่จะให้  
 สิทธิไปทำผิดแล้วได้รับการที่จะยกไป นอกระบบการหนึ่งครับ ประการที่ 3 เพราะฉะนั้นใน  
 เหตุผลประการใหญ่ ๆ ทั้งที่กระหม่อมกราบเรียนมาแล้ว แล้วเรากล่าวความจริงก็เป็นเมืองพุทธ-  
 ศาสนาอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระหม่อมขอเรียนมา พันเอก สงวน ห่านให้สงวนไว้แล้วใน  
 การอภิปราย กระหม่อมเห็นใจเหมือนกัน แต่ในการที่จะออกกฎหมายเป็นคุณแก่บุคคลในกลุ่มหนึ่งแล้ว  
 ว่าคุณสมควรหรือไม่ ถ้าเป็นคุณจริงแล้วไม่เป็นโทษกับบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่จะออกแต่ถ้าออกไปแล้ว  
 เป็นคุณกับกลุ่มหนึ่ง แต่ย้อนหลังเป็นโทษกับอีกกลุ่มหนึ่งที่เขาจะได้อยู่แล้ว กลับเป็นโทษขึ้นมาทันที  
 ก็จะเกิดที่รักมักที่ชังขึ้น กระหม่อมก็คิดว่าไม่ชอบด้วยหลักปฏิบัติ ทางรัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ ทาง  
 มนุษยธรรม ขอบพระคุณครับ

พลอากาศตรี เปรื่องวิทย์ หงส์จันทร์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ  
 ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระหม่อม พลอากาศตรี เปรื่องวิทย์ หงส์จันทร์ วุฒิสมาชิก กรรมาธิการ  
 เสียซึ่งข้างมาก ด้วยหลักการทางทหารแล้ว พระราชบัญญัติฉบับนี้กระหม่อมไม่สามารถจะรับหลักการ  
 ได้ ด้วยเหตุผลทั้งที่ท่านเพื่อนวุฒิสมาชิกได้กราบเรียนไปแล้วในพระราชบัญญัติเกี่ยวกับโทษทหารเกณฑ์  
 ซึ่งได้ผ่านหลักการไปเมื่อกี้แล้ว แต่ด้วยหลักการที่ทางรัฐบาลเสนอมาเพื่อทรงเป็นพระราช-  
 กูศลแก่จักรวรรค์เนื่องในโอกาสฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี กระหม่อมเห็นด้วยในร่างของ  
 รัฐบาล แต่กระหม่อมไม่เห็นด้วยในข้อความที่เพิ่มเติมขึ้นมาี้ เพราะอะไรครับ เพราะจะเกิด  
 ความไม่เป็นธรรมแก่คน 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือกลุ่มผู้ที่ได้รับโทษไปแล้ว โดยปรกติไปแล้ว ไม่ได้รับ  
 อะไรเลยตั้งแต่โทษปลดมา กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มที่กำลังพิจารณาโทษอยู่ ซึ่งล่าช้าอยู่ที่ อ.ก.พ.  
 กลุ่มนี้จะได้รับผลประโยชน์มาตั้งแต่เริ่มมีคดี ได้รับเงินเดือนมาเต็ม ถ้าหากเราภัยโทษตาม  
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับแล้ว กลุ่มนี้สามารถเข้ารับราชการได้เป็นปกติเช่นเดิม กระหม่อมเห็นว่าไม่  
 เป็นธรรมต่อกลุ่มแรกที่กระหม่อมได้เรียนตั้งกล่าวแล้ว เพราะฉะนั้นคณะกรรมาธิการเสียซึ่งข้างมาก  
 จึงไม่เห็นด้วย ด้วยเหตุผลที่กระหม่อมได้เรียนชี้แจงแล้ว ขอบคุณครับ

หลวงอรรถไพศาลศรี (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้  
 ทรงเกียรติ กระหม่อมเป็นกรรมาธิการในคณะนี้ แต่เมื่ออยู่เมื่อก่อนพิจารณาถึงมาตราที่จะแก้ไข  
 กระหม่อมมีฐานะจำเป็นที่จะต้องออกไปเสียจากที่ประชุม โดยมีความคิดเห็นฝากไว้ในการประชุมครั้ง  
 แรกว่ามาตรา 5 นี้ควรจะให้ออกเป็นกฎหมายให้ตามร่างที่สภาผู้แทนราษฎรให้เสนอเพิ่มเติม



LIART

เข้ามา ทั้งนี้โดยเหตุผลทั้งที่ท่านกรรมาธิการสงวน คำวงษา ท่านกรรมาธิการสงวนและท่านกรรมาธิการละเมียดก็ปราชัยไปแล้ว ส่วนความคิดเห็นของท่านกรรมาธิการฝ่ายข้างมากที่ได้อภิปรายมา 2 คนนั้นพูดโดยหลักท่านก็มีเหตุผลอยู่ แต่ไว้ในเรื่องนี้เราต้องกาให้นิติโทษกรรมทางวินัยครอบคลุมไปถึงบุคคลที่ได้รับนิติโทษกรรมทางอาญาในคราวที่ระงับผิดในก่อนหน้าหรือในวันที่ 6 เมษายน คราวฉลองสมโภชกรุงเทพรานครของเรา กระผมจึงมีความเห็นอย่างฝ่ายข้างน้อยว่า กระผมเห็นว่าควรจะได้รับผลเท่าเทียมเสมอปฏิบัติเหมือนกัน ไม่ควรจะรังไรให้ไปกระทำให้โอกาสอื่น หรือไม่ให้ได้รับผล จะทำให้เกิดความรู้สึกในทางที่เลื่อมล้ำต่ำสูง ไม่เสมอเหมือนกัน กระผมมีข้อคิดอยู่อย่างหนึ่ง ซึ่งอยากจะเรียนถามรัฐบาลไว้ในกาที่กระผมให้กรรมาธิการเรียนความเห็นนี้ว่า รัฐบาลมีความเห็นด้วยไหมที่จะไปบุคคลที่กระทำผิดตามที่มาตรา 5 ระบุไว้ ซึ่งได้รับนิติโทษกรรมทางอาญาแล้วควรได้รับนิติโทษกรรมทางวินัยด้วย ถ้าท่านเห็นด้วยแล้วขอให้ท่านโปรดแถลงให้ท่านวุฒิสมาชิกทราบด้วย และกระผมเห็นว่าการที่จะบัญญัติกฎหมายเช่นนี้กระทำให้ โดยเมื่อปี 2496 ได้มีการตีเกี่ยวกับคดีแผนยึดดิน ซึ่งเราเรียกกันในครั้งนั้นว่าเกิดจากพวกที่ถูกกล่าวหาในมาฟ้องร้อง ซึ่งศาลยังไม่ได้พิพากษา ก็ได้มีการนิติโทษกรรม ไม่ใช่ฟ้องมีความผิดแล้วถึงนิติโทษกรรม และยังให้ประโยชน์อันแก่ผู้ซึ่งยังไม่ได้ถูกฟ้องศาล ก็ให้เจ้าหน้าที่ระงับการฟ้องร้องด้วย เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นว่าการที่จะให้กฎหมายมาตรา 5 อันนี้เป็นไปตามร่างที่สภาผู้แทนฯ ขอเสนอเข้ามานั้นเป็นของควรกระทำไว้ แล้วก็ขอโปรดรัฐบาลให้แถลงว่ารัฐบาลพร้อมที่จะให้ความเป็นธรรมเช่นนี้แล้ว เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านได้เข้าใจความถูกต้องของท่านด้วย ขอขอบพระคุณครับ

นายมาจุต บุนนาค (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและกรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ เพื่อประกอบการพิจารณาของท่านวุฒิสมาชิกผู้ที่มีเกียรติ กระผมจำเป็นจะต้องกล่าวถึงเรื่องเดิมบ้างเล็กน้อย คือในครั้งที่รัฐบาลได้เสนอพระราชกำหนดนิติโทษกรรมให้แก่ผู้ร่วมในกรณี 1 เมษายน 2524 แล้วต่อมาได้มีการแก้ไขโดยพระราชบัญญัติให้รวมถึงผู้ที่ยังไม่มอบตัวในการกระทำผิดด้วยนั้น ได้มีท่านสมาชิกของวุฒิสภาทั้งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรประสงค์ที่จะแก้ไขข้อความเพิ่มเติมว่า คือให้นิติโทษกรรมรวมถึงผู้กระทำความผิดทางวินัยด้วย แต่โดยเหตุผลที่ว่าในขณะนั้นทางราชการยังไม่ได้มีการลงโทษในทางวินัย กระผมก็ได้แถลงไปในนามของรัฐบาลว่า ถ้าเหตุการณ์ข้างหน้าเป็นเรื่องจำเป็น รัฐบาลจะได้ออกพระราชบัญญัติฉบับสร้างมติโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดทางวินัยด้วย ถ้าเป็นกรณีจำเป็นแล้วจะประกอบกับกรณีครบรอบ 200 ปี เพื่อเป็นที่ระลึกแสดงความกตัญญูแก่ราชวงศ์จักรีวงศ์จึงได้เสนอกฎหมายนี้เข้ามา และเป็นเรื่องที่ไม่ได้คาดคิดว่าการเสนอกฎหมายนี้เข้ามานั้นจะให้มีบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งเพิ่งจะถูกตั้งกรรมการสอบสวนและยังไม่ได้รับการพิจารณาลงโทษ โดยเหตุนี้เมื่อกฎหมายเข้าไปในสภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่านได้เสนอแก้ไขข้อความในมาตรา 5 นี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้น ในเมื่อได้นำกฎหมายนี้เข้ามา เสนอยังวุฒิสภา ก็ได้มีท่านวุฒิสมาชิกผู้



เกียรติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านวุฒิสมาชิกอาจารย์ธรรมบุญให้ตามขึ้นถึงมาตราดังกล่าวและถึงความประสงค์ของรัฐบาล กระทบก็ให้แสดงไว้ชัดว่า ถ้าว่าในหลักนิติศาสตร์แล้ว การลงนามลงมติในโฆนั้นจะต้องลงนามลงมติในโฆเฉพาะผู้ที่ได้ถูกลงโฆทางวินัยเท่านั้น แต่หากว่าเป็นเหตุ-บังเอิญที่มีบุคคลที่หลงเหลืออยู่ ทางสภาผู้แทนราษฎรจึงให้แก้ไขเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน หวังเหตุนี้รัฐบาลจึงไม่มีความเห็นประการใดในเรื่องนี้ สุดแต่ท่านจะพิจารณาว่าท่านจะให้ความเป็นธรรมกันแค่ไหนและเพียงไร แต่ถ้าหากว่าจะถือในหลักนิติศาสตร์อย่างเคร่งครัดมันก็จะไม่ครบคลุมถึง แต่ถ้าจะถือว่าเป็นส่วนประกอบเป็นอุปกรณ์เท่านั้น คือในหลักการให้มีการลงนามลงมติในโฆแก่ผู้กระทำความผิด แต่หากว่าจะให้เลยไปถึงผู้ที่ยังไม่ได้ถูก-สอบสวนทางวินัยนั้น ถ้าหากจะถือเป็นส่วนอุปกรณ์ก็อาจจะถือได้ ทั้งนี้สุดแต่ท่านจะพิจารณาว่ารัฐบาลขอฝากความเห็นไว้เพียงแค่นี้ครับ

นายธรรมบุญ สักดิ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ธรรมบุญ สักดิ์ กระผมก็เห็นด้วยครับที่ท่านสมาชิกแล้วก็ท่านรัฐมนตรีได้อภิปรายมาโดยเฉพาะในของหลักนิติศาสตร์นะครับ กระผมก็ต้องขอขอบพระคุณที่ท่านก็ได้กรุณารับรองยืนยันตามที่ท่านให้แสดงไว้ไว้ในวุฒิสภา เมื่อครั้งที่แล้วว่าโดยหลักนิติศาสตร์แล้วนั้นการลงนามลงมตินั้นจะกระทำก็ต่อเมื่อผู้ที่ถูกลงนามให้กระทำความผิดและได้ถูกลงโฆแล้ว ถ้ายังไม่ถูกลงโฆจะมีการลงนามลงมติไม่ได้ ซึ่งอันนี้กระผมก็ขอกราบเรียนด้วยความเคารพไปยังท่านสมาชิกสภาผู้ไม่เกียรติ คือ กระผมขอความกรุณาเอ่ยนามคือคุณหลวงอรุณไพศาลฯ ที่ท่านได้ยกตัวอย่างมา กล่าวคือหลักนิติศาสตร์นั้นพระ-ราชบัญญัติในโฆกรรมนั้นเราให้เฉพาะกิจการครับ คือการที่ทำความผิด เราถือว่ากรรมนั้นไม่ผิด แต่เราไม่ได้คลุมถึงบุคคล แต่สำหรับบุคคลนั้นถ้ามีโทษหรือภัยโทษ ภัยโทษนั้นเรายกโทษให้แต่ว่ายังมีความผิดอยู่ เช่นใบแดงแข็งโทษยังมีอยู่แต่เรายกโทษให้ แต่มีโทษกรรมนั้นถือว่าไม่มีความผิดเลย ไม่ได้กระทำความผิด ไม่มีโทษเลย เป็นคนบริสุทธิ์เลย โดยเงื่อนไขของการลงนามลงมตินั้น หลักสากลทั้งประเทศไทยยึดถือมาก็ต้องกระทำความผิดแล้วถูกลงโฆแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมขอเน้นในหลักนั้นครับ แต่ส่วนหลักนิติศาสตร์หลักมนุษยธรรมนั้น กระผมเห็นด้วยครับว่าถ้าจะต้องการเอื้อเพื่อเผื่อแผ่เป็นเรื่อง เช่นนั้น แต่ก็ควรจะเป็น เรื่องของรัฐบาลครับ เป็นนโยบายรัฐบาล แล้วควรทำกันในขณะที่อยู่ในมือรัฐบาล คืออยู่ใน ค.ร.ม. ก่อนที่จะเสนอกฎหมายนี้มาสู่สภา เมื่อมาสู่สภาแล้ว สภานั้นมีหน้าที่อยู่ในทางนิติบัญญัติ คือความถูกต้องสมบูรณ์ทางกฎหมายครับ เราไม่มีหน้าที่ไปก้าวก้าวย่างยววิธานโดยสร้างเป็นนโยบายใหม่ขึ้นมา กระผมอยากกราบ-เรียนฝากผ่านท่านประธานไปยังท่านรัฐมนตรีช่วยในฐานะที่ท่านอยู่ฝ่ายบริหารท่านก็ยึดหลักแล้วกระผมก็ขอบพระคุณที่ท่านยึดหลักนิติศาสตร์โดยเน้นหนัก ในวันนี้ท่านก็ยังยอมรับอยู่ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ ทางวุฒิสภานั้นไม่มีทางที่จะตีความเป็นอย่างอื่นว่าควร เพิ่งให้กลุ่มนี้กลุ่มนี้ เพราะว่าการกระทำเรียนด้วยความเคารพว่าในชั้นกรรมาธิการนั้น ท่านประธานเองของกรรมาธิการคุณก็ได้ขอเติมมาเหมือนกันอย่างเช่น องค์การทหารผ่านศึกว่าไม่ให้ใช้ในองค์



LIRT

การของรัฐ แล้วไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ ก็อาจจะไม่ให้อยู่ในความคุ้มครองของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ในที่สุดก็ได้พิจารณาเห็นแล้วเห็นว่าถ้อยตอนออกไป โดยที่ถือว่า เรื่องนั้นก็ไม่แน่ว่าไปคลุมถึง เพราะว่าไม่ใช่ในนโยบายของรัฐบาลที่จะไปเลือกปฏิบัติกลุ่มนั้นกลุ่มนี้ มิฉะนั้นแล้วเราจะต้องพิจารณาไม่รู้จักจบ ซึ่งก็ไม่ใช่น้ำที่ของเราที่จะไปพิจารณากำหนดว่ากลุ่มไหนบ้าง อย่างเช่น สภาพอากาศไทยนี้ควรจะเข้ามารับการคุ้มครองหรือไม่ดังนี้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงว่าเราต้องมีจุดยืนครบห้องยึด มิฉะนั้นเราจะสติปัญหาไม่ออก ในที่นี้ก็คือหลักนิติศาสตร์ สำหรับกลุ่มที่หลงเหลือในที่ท่านรัฐมนตรีได้กรุณาตอบ ก็น่าจะได้รับการพิจารณาด้วย กระผมก็ทราบเรียนละครั้นนี้เป็นหลักวิชาศาสตร์ เพราะฉะนั้นถ้าหลักนิติศาสตร์ท่านยืนยันว่าต้องหลีกเลี่ยงก่อนถึงจะส่งมสทินได้ เพราะฉะนั้นกลุ่มที่หลงเหลือนี้ กระผมก็ใคร่ทราบเรียนถามละครั้นว่า ได้รับการพิจารณาไทยแล้วหรือยัง ก็ยังกำลังถูกสอบสวนอยู่หรืออาจจะถูกสอบสวนอยู่ต่อไป เพราะฉะนั้นก็ไม่ใช่น้ำที่เราจะไปล้วงทางหน้าที่ของทางฝ่ายบริหารที่ว่าควรจะให้เราชนะ เพราะฉะนั้นละครั้นกระผมทราบเรียนท่านบอกว่าเมื่อผ่าน ค.ร.ม. มาแล้วยังเอือมอีตมีความรู้สึกขึ้นมา หรือเกิดมาในสภาพที่มีคนมาบอกเป็นข้อมูลใหม่มาดังนั้น กระผมทราบเรียนข้อมูลใหม่ก็มีก็จะชอบอ้างกันละครั้นในบางพรรค เพราะฉะนั้นอันนี้ถ้าเกิดว่ากำลังพิจารณาเทียบวันละครั้น มีข้อมูลใหม่มาวันนี้อีกว่า เกิดมีอีกกลุ่มหนึ่งขึ้นมา เราจะช่วยกันแก้ไขไหมครั้น ผมทราบเรียน มันไม่ใช่จึงจบจนละครั้น ผมว่าเราเป็นสภานิติบัญญัติ ถ้ากรณีเกิดขึ้นมาเช่นนั้น กระผมเชื่อว่ารัฐบาลไม่บังคับดูภายหลังหรอกครั้น ต้องรับรู้ครั้นแล้วนำออกมาร่างกฎหมายใหม่มาให้ อย่างที่ท่านได้กรุณาเขียนสภามาเมื่อแล้วรัฐสภาไม่เคยผ่านร่างพระราชกำหนดที่กระทรวงคมนาคมไป แล้วในตอนนั้นกระผมเองจำไว้ในสมัยที่ยังอยู่สภานิติบัญญัติก็เคย ก็ได้พยายามจะหักท้วงว่า เป็นการที่เลือกปฏิบัติ ทำให้ไม่คลุมไปให้หมดก็ยังสงวนไว้ว่าผู้ที่ยังไม่ได้มารายงานตัวนั้นไม่ให้คลุมถึง แต่ในที่สุดก็มารับรู้ด้วยความที่ใจว่า ไม่เป็นไรผ่านไปก่อนเถอะแล้วรัฐบาลจะแก้ไขให้หลัง แล้วในที่สุดรัฐบาลก็ได้ออกพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินั้นออกมา โดยให้ยกเลิกข้อความที่ว่าไม่คลุมถึงกลุ่มที่ยังไม่ได้มารายงานตัว ซึ่งอันนี้ท่านรัฐมนตรีได้กรุณาพูดเมื่อกัน อันนี้ก็เห็นละครั้นว่าเราต้องแบ่งแยกหน้าที่รับทราบรัฐธรรมนูญ อันนี้อาจอธิบายโดยทางบริหารบัญญัติกัน อยู่รัฐบาลที่จะคิด ที่จะวางนโยบาย เพราะฉะนั้นถ้ารัฐมนตรีมาในทันที กระผมทราบเรียนฝากผ่านท่านประธานไปด้วย ว่าเมื่อท่านก็ได้รับรู้ถึงความต้องการของวุฒิสภาเป็นดังนั้นว่าเราคงต้องช่วยเหมือนกัน แต่กฎหมายฉบับนั้นควรจะผ่านไปในแง่ของนิติศาสตร์ คือผ่านไปในแง่กันที่ยังไม่ได้ศึกษาความผิดนั้นยังไม่ควรจะถูกส่งมสทิน เราควรสร้างให้เฉพาะคนที่ทำความผิดและถูกส่งแล้วเท่านั้น ถ้าท่านได้รับรู้มีนโยบายมาจากสภาผู้แทนราษฎรว่าต้องการอย่างนั้น ท่านก็ควรรับนำไปใช้ประชุม ค.ร.ม. ครั้นเสนอเสียเลย ให้ออกเป็นร่างพระราชบัญญัติออกมาแก้ไขเพิ่มเติมอันนี้ก็ให้ หรือออกมาต่างหากใหม่ก็ให้ นั่นทำให้ไปที่จะถูกฟ้องเหมาเสมอว่า แล้วสภานิติบัญญัติแห่งนี้ก็จะดีใจว่าฝ่ายบริหารไม่ได้มาล้วงเข้ามา โดยมาในสภาที่มาแนะนำให้สมาชิกสภาแก้ไขดังนั้นจึงเสียด้วยเลย มากำกับ



การในสภาเสียเลย เพราะฉะนั้นฉันก็ระดมขอกรทวเรียนด้วยความเคารพว่า ก็อาจจะออกเป็นกฎหมายมาต่างหากให้ชนะครับ แล้วก็ขอให้เป็นที่น่าที่ของรัฐบาลที่หาไป สภาที่พิจารณาเฉพาะแง่กฎหมาย ดังที่กระผมกรทวเรียนมาแล้วเท่านั้นเองครับ ขอพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : เชิญครับ กรุณาสั้น ๆ หน่อยนะครับ เราเลยเวลา มาเยอะแล้ว

นายसानนท์ สายสว้าง (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผมขอเสนอปิดอภิปราย ครับ แล้วขอลงมติ ผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรองครับ

(มีสมาชิกวุฒิสภา 102 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ผมจะขอมติที่ประชุมระบุว่าเห็น ควรให้มีการแก้ไขความที่กรรมาธิการวิสามัญส่วนใหญ่มีความเห็นหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรมี การแก้ไขความที่กรรมาธิการส่วนใหญ่ให้พิจารณาแล้ว โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกวุฒิสภา 102 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกวุฒิสภา 13 คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : แก้ไขความกรรมาธิการเสียงข้างมาก 102 ไม่เห็น ด้วย 13 เพราะฉะนั้นก็หมายความว่าต้องแก้ไขนะครับ ก็จะให้ส่งร่างนี้คืนไปยังสภาผู้แทนราษฎร ข้อ มาตรา 6 ครับขอโทษ

พลตรี กระจวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการวุฒิสภา) : มาตรา 6 ไม่มีมีการแก้ไข และมาตรา 7 ไม่มีการแก้ไข

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา : สำหรับวันนี้เรามีเรื่องที่จะต้องมีการพิจารณาแล้ว เพราะฉะนั้นขอปิดประชุมในวันนี้ ขอขอบคุณครับ

เลิกประชุมเวลา 10.30 นาฬิกา



## ผู้จัดรายงานการประชุม

- |                           |                              |
|---------------------------|------------------------------|
| 1. นายประเสริฐ บัณฑิต     | 2. อัมพา กันทิโกวิทย์        |
| 3. น.ส. กฤษณา มิ่งสุวรรณ  | 4. น.ส. เกษรา ไทญจนาท        |
| 5. น.ส.พัชรี ไชคำพา       | 6. น.ส. ประภา วิริยะภิรินทร์ |
| 7. น.ส. ชลอัสภรณ์ ธรรมผล  | 8. น.ส.สุชานาภ ภมระภา        |
| 9. น.ส. วัฒนี เหมือนรัตน์ | 10. น.ส. สติมา คุ้มมงคล      |
| 11. น.ส. รุจิรา เมธิตแดง  | 12. น.ส. สุจิตรา ไกรบุบผา    |
| 13. นายภูษงค์ เอกบุตร     | 14. นางกรรณา พิมพ์สุวรรณ     |
| 15. น.ส. อรสา เจียมเจริญ  | 16. นายสมชาย ทาวอุคม         |
| 17. นางนันทลี จำป๋อง      |                              |



## คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

พลเอก วาฬ กฤษวณิชสรณ์  
 พลเอก เกษวิศิษฐ์ กัลยาณกุล  
 พลโท แสง จามรจันทร์  
 พันเอก สมาน สวณภูช่วย  
 พันเอก สงวน คำวงษา  
 พันเอก สุเทพ สีชะรา  
 นาวาอากาศเอก มนูญ อัมรานนท์  
 พันเอก ทวีวิทย์ นิยมเสน  
 พันเอก วิมล เทศวิศาล  
 พลเอก ประสาร อมาตยกุล

ตรวจแล้ว วันที่ 10 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2525  
 สภารับรองในคราวประชุม  
 ครั้งที่ 1/2525 (สมัยสามัญ)  
 วันที่ 23 กันยายน 2525

พลอากาศเอก หะริน หงสกุล  
 ประธานสภา

